Uredništvo in upravništvo Glasila je v Chicagi, Ill., 2821 So. 40. Ave., kamor je pošiljati vse rokopise, denarne pošiljatve, sploh vse, kar ima stik z listom.

Celoletna naročnina za Zdr. Države in Canado je $1.00, za inozemstvo $1.50.

GLASILO

SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOTE.

Entered as second-class matter January 28, 1910, at the post office at Chicago, Ill., under the Act of Congress of March 3, 1879.

V združenju je moč!

"Glasilo" izhaja vsaki teden v petek. — Cirkulacija je dosegla nad osem tisoč natisov. List je razširjen po Zdr. Državah, Canadi in stari domovini.

Cene za oglase po pogodbi. Enostopna 10 point vrsta 8 centov.

Nefrankirana ali premalo frankirana pisma se ne sprejemajo.

LETO—YEAR V. CHICAGO, ILL., 29. MARCA (MARCH) 1912. ŠTEV.—NUMBER 10.

Varujte se sleparjev z zemljišči.

Še ni dolgo, ko so časniki poročali o velikanski slepariji z zemljišči v Floridi. Brezvestni lopovi so prodajali močvirnata zemljišča. Pripovedovali so žrtvam, ki so zašle v spretno nastavljene mreže, da je vlada izdelala načrt, po katerem osuši močvirje in ga spremeni v najrotovitnejše in najbolj cvetoče vrtove. Vse pripovedke o osušenju močvirja so se izkazale kot navadna laž, ki ima namen ujeti lahkoverne ljudi, odvzeti jim težko prisluženi denar in ga osredočiti v žepih brezvestnih zemljiščnih sleparjev. Vladni inženirji so res pregledali in preiskali veliko močvirje v Floridi, ali izjavili so, da se ne da izsušiti. Vsi, ki so kupili zemljišča v močvirju, katerega so preiskali vladni inženirji in o katerem so se izjavili, da se ne da izsušiti, so ob svoj denar.

To je en slučaj sleparije. Ali na tisoče druzih sleparstev se zvrši z zemljišči. Zelo navaden trik sleparjev z zemljišči je tale: Ako pridejo v naselbino, v kateri so ljudje pobožni in hodijo radi v cerkev, darujejo gotovo svoto za cerkev. S tem nekakšno moralično prisilijo duhovnika, da oznani raz prižnico, da ob določeni uri in v določeni dvorani bo predaval gospod N. N. o kolonizaciji. Verniki, ki verjamejo svojemu duhovniku, ki tudi ni nič druzega kot žrtev zemljiščnega sleparja, se zberejo po službi božji v največjem številu v dvorani, da slušajo besedo kolonizatoričnega osrečevalca. Osrečevalec jim pripoveduje o debelem krompirju, o koruzi, ki raste do neba, o pšenici, ki raste in rodi, kot v dobi dobre Faraonove letine, o dvajset funtov težki pesi, o sadnem drevju, ki se šibi pot težo lastnega sadu, o sočnatih jagodah, o svobodnem in brezskrbnem življenju poljedelca itd. itd. S tem je zvršeno zanimanje za kolonizacijo, v ljudeh se vzbudi želja po poljedelstvu, po lastnem zemljišču in domu.

V naselbini, v kateri pa ni cerkve, pa sleparji nastopijo po drugi metodi. Izberejo si človeka, ki ima več ali manj vpliva v naselbini. Temu uroče za večjo ali manjšo zemljiščno parcelo lastninsko pravico. Te vrste ljudi imenujejo Američani bahače (boasters.) Ko odide osrečevalec, nastopi bahač. Vsakemu v naselbini pokaže lastninsko pravico in pripoveduje, da je kupil zemljišče, kateremu poje slavospeve, da s tem vzbudi pri soobčanih zanimanje za kolonizacijo.

S to vrsto agitacije se marsikdo vjame, da kupi zemljišče, ne da bi ga videl.

Ali pravo sleparstvo se zvrši še le kasneje, ko se napravi kupna pogodba, ki je napravljena v angleščini, katere čestokrat kupec niti ne razume. Ustmeno se kupec pobota, da bo plačal gotovo svoto kot predujem, ostalo pa v mesečnih, četrtletnih ali pa letnih obrokih, ne da bi mu bilo treba plačati za dolg kakšne obresti. V pismeni pogodbi pa navadno stoji zapisano črno na belem, da mora kupec plačati od dolžne svote vsaki mesec ali četrt leta obresti. Ako kupec ne plača pravočasno obresti, pa izgubi predujem, sploh vse pravice do kupljenega zemljišča. Kake tri mesece kasneje, ko pošlje kupec prvi obrok za zemljišče, pride med kupcem in sleparjem do prve kontroverze. Slepar ga opomni, da ni plačal obresti, katere se je obvezal v kupni pogodbi plačevati točno in vestno vsaki mesec. Kupec se razsrdi in piše sleparju, da se ni nikdar zavezal plačevati obresti, ker so mu pri sklepanju kupne pogodbe rekli, da mu ni treba plačevati obresti. Posledica tega je, da kupec pusti predujem sleparju, ali da toži. Ako kupec nima zanesljivih prič, ki so bile navzoče pri sklepanju pogodbe, propade navadno s tožbo; slepar se pa smeje v pest in išče novih in lahkovernih žrtev.

Da obvarujemo slovenske delavce večalimanj pred zemljiščnimi sleparji priporočamo naslednje:

Vsakdo, ki hoče kupiti zemljišče, naj ga ogleda najmanj dvakrat, predno ga kupi. Prvi ogled naj se vrši spomladi, da se kupec prepriča, da ni zemljišče premočvirnato in če ima voda odtok. Drugi ogled naj se vrši po leti v največji suši, da se kupec prepriča, o stanju sadeža na zemljišču in okolici, in če ima zemlja dovolj vlage ob vročih dnevih. Prevdarni kupci pregledajo zemljišče tri do štirikrat predno se odločijo in ga kupijo. In sicer se ogled vrši v mokrem, suhem in srednjem letu.

Ko se kupec odloči za nakup zemljišča, naj plača le majhen predujem, ostalo svoto naj pa naloži na banki pod pogojem, da jo sme dvigniti v gotovi dobi zemljiščni trgovec le z dovoljenjem kupca, ako je trgovec do določene dobe preskrbel vse listine: lastninsko pravico in prepise od istega dne, ko je bil prvi posestnik legalnim potom vknjižen na zemljišče, pa do dne, ko prehaja zemljišče v last kupca. Za varščino naj pa trgovec položi še enkrat tako visoko svoto na banki, kot je kupec plača trgovcu predujem. Ako je trgovec pošten, se tudi ne bo branil položiti potrebno varščino. Predno se podpiše kupno pogodbo, je dobro, da prečita zanesljiv prijatelj, ki je zmožen dobro angleščine. Najboljše pa je, da se da pogodbo prečitati zanesljivemu in znanemu advokatu. Boljše je imeti v začetku deset ali dvajset dolarjev več troškov, kot pa kasneje tožariti se in mogoče še zgubiti vse do zadnjega centa. Lastninsko pravico in prepise naj se pa odda pregledati korporaciji (Title and Trust Co.), ki se s tem peča ali pa advokatu, ki stvar razume.

Pisma in kuverte, katere dobi kupec od trgovca, naj kupec hrani, dokler se ni izkazalo, da je kupčija poštena in v redu. Korespondenčna pisma, kakor tudi kuverte so dostikrat važni dokumenti, če pride do tožbe.

O Tantalu pripoveduje grška bajka, da stoji ves užaljen sredi vode, a kadar se pripogne, da bi jo pil, se mu odmakne . . . Nad njim se razprostira drevje, z okusnim sadjem, bogato obloženo; pa kadar poseže po sadju — se mu odmaknejo veje . . .

In delavec, ki se da oslepariti po zemljiščnem sleparju je podoben Tantalu. Deset ali še več let svojega mukotrpnega življenja izgubi in pozabi v zaduhlih rudnikih, ali pa žge svoje telo ob razbeljenem plavžu. Deset ali več let tlačani ameriškim milionarjem. Od ust odtrgava sebi in svojcem kruh, da po dolgoletni mučni in gladovanja polni dobi prihrani majhno svotico denarja, s katero si hoče vstanoviti svoj dom in postati neodvisen od ameriških industrielnih knezov. Marsikateri tovariš, ki je delal in trpel ž njim, je pustil svoje zdrave ude v urno sukajočem se kolesovju, ali pa je izdihnil pod težko plastjo rude ali premoga, ali s pa zadušil v strupenih plinih. Marsikateri njegov tovariš počiva v zemlji, ker se njegovo šibko telo ni moglo ubraniti boleznim . . . Prihranil si je majhno svotico v dobi tpljenja in muke. V svoji duši se veseli, kako se bo na farmi odpočil duhomornega in strašnega industrielnega dela. V svoji naivnosti in dobrosrčnosti je zaupal zemljiščnemu sleparju . . . Nekega dne je pa bil ob prihranke in začeti je moral tam, kjer je začel pred desetimi leti . . .

Zakaj trpijo delavci toliko? Zakaj se jim odmikajo vode, kedar hočejo piti, zakaj se jim odmika sad, ki ga hočejo povžiti?

Živimo v kapitalistični dobi. Današnje legalno omrežje ima pa tako velike luknje, da skozi uide vsak premeten slepar, v njem pa obvisi le neuki delavec, ker je njegova duša mehka, dobra, ker zauna sleparjem, ko mu govorijo sladko in prilizneno.

Vsak pošten zemljiščni trgovec se bo strinjal z našim svarilom, posebno sedaj, ko prihaja spomlad in bodo zemljiščni agenti poplavili naselbine. En sam nepoštenjak, oplaši vse, ki se mislijo naseliti na farmah, provzroči, da tudi pošteni trgovci ne morejo prodati svojih zemljišč.

Kdorkoli bi Slovence naselil na dobrem zemljišču, z dobro vodo in zdravim podnebjem, bi si gotovo stekel zasluge in bi ga smatrali za svojega dobrotnika. Kdorkoli pa misli slovenske delavce žvabiti na nerodovitno zemljišče, le da bi on "zaslužil", je pa bolje, da svoje namero opusti, ker bodo prejalislej zvedeli vsi ameriški Slovenci za njegov čin in ga kleli do kosti.

Bolje je umreti pošten brez centa v žepu, kot pa bogat in razkrinkan slepar, katerega preklinja ves narod.

Slovenski delavci in obrtniki, ki si hočete kupiti zemljišča, pa bodite pri kupčiji oprezni in previdni. Ne verjemite besedam, ampak prepričajte se, koliko je resnice na besedah, predno se odločite za nakup zemljišča, ako nočete zgubiti svojih prihrankov in priti do prepričanja, da ste deset let delali zastonj.

Poleg zemljiščnih trgovcev imajo tudi države na severozapadu zemljišča na prodaj. Nekatere države dajejo še domove po 160 akrov, za katere ni treba plačati druzega kot prepise in na katerih morajo naseliniki preživeti gotovo dobo, da postanejo njih last. Največ zemljišča ima še Kanada, ki je pod britsko vlado. Vsa vladna zemljišča so proč od kulturnih in industrielnih središč. Ponekod je zaraščen, drugod pa posekan gozd, ali pa prerija. Kdorkoli se hoče naseliti na državnem zemljišču, naj piše po informacije direktno na državno vlado, kjer se misli naseliti. Dobil bo vse, kar želi.

S tem, da smo priobčili svarilo v dobi, ko se zopet vse probuja v naravi v življenje in je najprilagodnejša za naseljevanje, smo storili svojo dolžnost. Tožiti potem, ko je krava ušla iz hleva, je pa prepozno.

Ameriške vesti.

* **Neki John Kenderer** je izvabil v So. Chicagi peščici Čehov, ki so šele pred kratkem prišli iz Evrope, precejšno svoto denarja. Vsakega je olajšal za 125 dolarjev. Prodal jim je zemljišča v Pettigrew, Arkansas, katerega jim je hvalil kot pravi paradiž za sadjerejo. Ko so Čehi prišli v obljubljeno deželo, niso našli druzega kot peščeno puščavo. Ker je Kenderer razpošiljal okrožnice s pošto, v katerih je opisal zemljišče, da je prikladno za dobičkonosno sadjerejo, je prišel navskriž z zvezno vlado radi zlorabe pošte. V kratkem se bo moral zagovarjati pred zveznim komisarjem Footejem.

Bodite oprezni pri nakupu zemljišč, da ne pridete v roke ljudem, ki vam pesek prodajajo za rodovitno zemljo.

* **Kongresnik** Howard iz Georgie je vložil resolucijo, katero priporoča glavni pravdnik Wickersham in po kateri se sme pomilostiti pod gotovimi okolščinami kaznence, ki so bili obsojeni v dosmrtno ječo. Kongres je sprejel resolucijo.

* **Časnik "Times"** v New Yorku čestita Zdr. državam, da imamo ustavo spisano na papirju, ker je nemogoče potom kongresa kršiti lastninske pravice tem potom, kot se zdaj kršijo na Angleškem.

Stari kapitalistični striček se zaletava s to pisavo v angleški parlament, ki hoče zakonitim potom uravnati minimalno plačo za rudarje. Seveda se stričku ne sme zameriti, ker na stara leta postaja naiven in misli, da bo kos papirja vstavil nadaljni napredek.

* **V Dunmoru**, blizo Scrantona, Pa, je eksplodiral plin z veliko silo. Dve družini, sestoječi iz dveh žensk in sedem otrok je eksplozija strgala na kosce. Po eksplozijі je nastal požar, ki je vpepelil tri hiše.

V bližini eksplozije je bilo razdejanih do dvajset stanovanj. Mnogo ljudi je bilo vrženih raz postelje in ranjenih. Za vzrok nesreče smatrajo rudnike, ki se raztezajo pod mestecem. Malo dni preje se je zrušila klet na nasprotni strani ulice. Ženske so morale prinesti lestvice, da so moške rešile iz podrtine.

* **Bivši predsednik** Roosevelt se trudi, da bi dobil na republikanski konvenciji nominacijo za tretjo predsedniško dobo. V njujorški Carnegie dvorani je imel svoj prvi govor, v katerem je povdarjal načelno razliko med seboj in Taftom. Roosevelt je dejal, da se da načelniška razlika med njim in sedanjim predsednikom stisniti v eno vprašanje: "Ali naj ameriško ljudstvo vlada sebe in deželo?"

V svojem nadaljnem govoru je mrcvaril Tafta kot nazadnjaka in zagovornika priviligiranih slojev in nasprotnika ameriškega ljudstva.

Tako Roosevelt v svojem govoru! Ali kdor Dorčeta pozna izza njegovega zadnjega predsednikovanja, tudi ve, da je Dorče zelo radodaren z obljubami in radikalnimi reformami pred volitvami, na katere pa takoj pozabi, ko je izvoljen. Sicer nas ne briga, če Roosevelt, Taft ali kdo drugi dobi nominacijo v republikanski stranki. Boj za nominacijo v republikanski stranki dokazuje letos, da je štreberjem v kapitalističnih strankah prešinil strah kosti pred vstajajočo in rastočo razredno zavednostjo v delavstvu. Delavstvo vstaja, se dviga in zaveda svoje moči in kapitalistični štreberji morajo nekaj obljubiti, ako nočejo že v najkrajši dobi poginiti v kapitalističnem blatu.

* **Taft** je zvršil dobro šahovo potezo, da bi dobil zopet nominacijo. Taft je prišel do zaključka, da bo gotovo izvoljen predsednikom, ako se mu posreči z njegovim posredovanjem preprečiti rudarski štrajk in vstvariti sporazum med rudniškimi baroni in rudarji še pred prvim aprilom. V ta namen se je imela vršiti konferenca med njim, Mitchellom, nekdanjim predsednikom rudarske organizacije, rudniškimi baroni in poslanci obeh kapitalističnih strank. Zdaj pa prihaja vest iz Bele hiše, da so konferenco odložili za nedogleden čas.

Vbogi Taft! Smolo ima povsod!

* **V Mc Curtain, Okla.**, v rudniku štev. 2, ki je lastnina "Sans Bois Coal" družbe, se je zopet doigrala tragedija pod zemljo, ki je otrokom vzela očete, ženam može, osivele starše je pa oropala edine podpore.

Po poročilu družbe je bilo ob času razstrelbe do sto rudarjev v rudniku. V prevem trenotku se jih je rešilo le osem delavcev, ki so bili v hlevu za mule. Bežali so pred strupenimi plini po hodniku za vozove in prišli nepoškodovani na površje. Drugi, ki so se rešili tudi prvi dan, so pa strašno ožgani, da bodo težko okrevali.

Zvezna rudniška gosposka je takoj organizirala rešilno delo. Rešilci so do sedaj prinesli 26 živih in 55 mrtvih trupel na svitlo.

Eden in dvajseti okraj U M of A (rudarske organizacije) je takoj odposlal pet tisoč dolarjev podpore za ponesrečene tovariše. Tudi od drugod prihaja pomoč. Seveda so bili prvi, ki so priskočili na pomoč žrtvam kapitalističnega profitalovstva, zopet delavci. Ali vsa materielna pomoč ne more mrtvih obuditi v življenje, ne more sirotam vrniti očetov, vdovam mož, osivelim starišem sinov. Moloh — kapitalizem je k storjenim zločinom pridjal še eno hudodelstvo, h katakombam mrličev je dodal zopet mrliče, izkazal se je zopet to, kar je: sistem, po katerem se delavcem pije kri in mozeg, se jih mori, da se majhni peščici kapitalistov redi denarna mošnja.

* **Podružnica štev. 106 W F of M** (zapadne rudarske zveze) je sprejela resolucijo, v kateri priporoča, da eksekutiva zvrši sporazumno zvezo z eksekutivo U M of A, da prepreči izvoz premoga na Angleško, doklre traja stavka na Angleškem. Ta izraz prave delavske mednarodne solidarnosti ne zasluži, da se ga le obelodani, marveč, da se ga tudi zvrši.

* **Nekdanji** zvezni generalni pravdnik Bonaparte je v nekem govoru v mesecu juniju označil odpoklicno pravo za hudičevo delo. Zdaj se je pa isti gospod izrekel za nominacijo Roosevelta, ki je odpoklicano pravo vzel v svoj program.

V tem slučaju je mogoče le dvoje. Ali je "študirani" gospod menjal svoje prepričanje, kot menja človek umazano srajco, ker se mu cedijo sline zopet po generalnem pravdništvu, če bo Roosevelt izvoljen, ali pa smatra Roosevelta za političnega žonglerja, kateremu ni verjeti, če kaj obljubi.

* **Zelo strahopeten** človek je senator Gallinger. Ker je vlada dovolila nekemu Kubancu obiskavati ameriško vojaško akademijo v West Point, je Gallinger porabil priliko, da je v senatu svaril, naj ne sprejemajo inozemcev kot gojence v vojaško šolo. Največji strah ima pred Kitajci, ker sta slučajno dva Kitajca tudi v šoli, v kateri učijo ljudi morit iz daljave in v množinah.

Ta senator menda misli, da se svet suče nazaj in da so vojne uvekovečene, dokler bodo živeli ljudje na našem planetu.

* **Tragedija**, ki se je doigrala v sodni dvorani v Hillsville, Va., še ni pozabljena in že je družba, ki se peča z izdelovanjem premikajočih slik, dala po igralcih ponoviti vso tragedijo, da si nabavi potrebne slike.

Danes se mnogo govori in piše proti šundliteraturi, češ, da vpliva razrušujoče na moralo mladine. V resnici pa ni večjega "šunda" kot premikajoče slike, v katerih kažejo umore in roparske napade. Zategadelj se nam ni treba čuditi, ako marsikateremu v Ameriki tiči samokres ohlapno v žepu in mu je toliko vbiti človeka kot muho.

* **Zvezna vlada** je izgubila tožbo napram mesarskim kraljem. Porotniki so izrekli, da mesarski trustovci niso grešili proti Shermanovemu protitrustjanskemu zakonu.

Meso se bo najbrž zopet kmalu podražilo, da mesarski kralji pridejo do denarja, ki so ga potrošili za pravdne troške. Obravnava je pa zopet potrdila, da se sodišči ne pride trustom do živega.

* **S prvim aprilom** prične v Chicagi stavkati 18 tisoč tesarjev in mizarjev, ako ne pride do sporazuma med delodajalci in delavci.

Organizirani tesarji in mizarji zahtevajo zvišanje plače in uporabo materiala na stavbah, ki je bilo izdelano v unijskih delavnicah.

Uradniki unije izjavljajo, da ne bodo sklepali pogodbe s posameznimi podjetniki, marveč le z vsemi podjetniki, ki imajo tudi svojo organizacijo.

* **Ako premogovniški** baroni ne odnehajo, bodemo gotovo imeli s prvim aprilom štrajk rudarjev. Če ne pride do sporazuma bo zastavkalo 350,000 rudarjev. Prizadete bodo tudi druge industrije, ker bo primanjkovalo premoga za obrat in najbrž bo trikrat toliko delavcev brez posla.

Podjetniki ponujajo, da bi še stara mezdna lestvica ostala v veljavi za dve leti, dasi so prvič izjavili, da hočejo znižati zaslužek za deset odstotkov. Zastopniki delavcev so to ponudbo odklonili, katero smatrajo le za šahovo potezo delodajalcev.

John P. White, predsednik organiziranih rudarjev je izjavil, da morajo rudniški baroni sprejeti ponudbo organiziranih rudarjev, ako imajo voljo odvrnti štrajk rudarjev dne 1. aprila.

* **Ogromni štrajk** v Lawrence, Mass., ki je provzročil, da je 275 tisoč prejcev in tkalcev v novoangleških državah dobilo povišano mezdo, je bil zadnjo soboto proglašen končanim.

Korupcija v Italiji.

Velikanski škandal prihaja na dan s tripolitanskega bojišča. Patriotom v Italiji napravi menda še marsikatero bridko uro.

Za božič so postali patriotični gospodje zelo mehkosrčni. Spomnili so se na svoje "brate na bojišču" in so po vsej deželi nabirali darove, da bi imeli vojaki pred sovražnikom tudi kaj od praznikov. Nabralo se je res veliko. Nekoliko ladij polnih vsakovrstnih daril je odplulo v Tripolitanijo. Tako se je iz samega Milana odposlalo tristo metriških centov božičnih štruc. Ali kam je prišlo vse to blago?

Nekatera pisma vojakov iz Tripolitanije povzročajo to vprašanje. "Avanti" pa zdaj objavlja odlomke nekaterih takih pisem. Tako piše neki rezervist 74. polka:

"Vi ste gotovo vsi kaj doprinesli za glasovite božične darove, ali žal mi je, ne zaradi mene, temveč zaradi darovateljev, ki so jih bili namenili vojakom, da Vam moram povedati, da so darila — videli, druzega pa nič, in da se je pri razdeljevanju goljufalo, kakor si ne moru predstaviti živ krst. Imeli so toliko poguma, da so nam dali po en kostanj, en oreh, eno sardino, pri tem pa je bilo toliko vina, toliko likerja tukaj, in od vsega nismo dobili nič."

V drugem pismu iz Bengazija je rečeno:

"Kar se tiče Božiča, veš že iz časopisov, kako smo prebili praznike. O darilih ne morem nič reči druzega, kakor da je bilo veliko veselje . . . Po vsem, kar smo bili slišali, smo mislili, da odpade za vsakega za kakšne tri lire reči; ali namesto tega si lahko izračunaš: Štiri kostanje, kolač za dva solda na tri vojake, mali kozarček pelinkovca, četrt kozarca mošta, škatljica sardin za pet ljudi in sto gramov božičnega kruha za trinajst mož. Najboljše je bilo še deset listov pisemskega papirja. In če bi bil videl skladišče, kjer so bila darila — to ti je bilo dolgo kakor ulica in po razdelitvi je bilo polno, kakor da se ga nihče ni dotaknil. Prihranili so si zaloge, da je dovolj za vse življenje. Tu je bilo klobas, sira, kolačev, piščancev, šampanjca, belega vina, in še danes (27. januarja) se vidijo okrog jedilnic častnikov in podčastnikov prazne škatlje, ki imajo na eni strani napis "Pečen piščanec", na drugi strani pa "Za naše brate, ki se bojujejo s sovražnikom v Tripolitaniji in Cirenejki."

Tudi socialistični list "Caneto" v Astih objavlja pismo, v katerem je rečeno:

"Kar se tiče božičnih daril, nisem dobil nič; tudi za novo leto nič. Mene to ne boli; ali če se pomisli, da je vse prebivalstvo kaj dalo za brate na vojni in mislilo, da se bo tudi pošteno razdelilo, tedaj se človek vendar jezi. Zakaj bilo je vse drugače. Vojaki so dobili tako borno malo, da se mora človek smejati, če bere, kaj so vse časopisi pisali o tem. Škode itak ni, dokler je človek le zdrav."

Zaprli so šest mož z neke trgovinske ladje, ki jih imajo na sumu, da so kradli. Mogoče, da so. Ali tako se ta afera ne bo dala rešiti. Zakaj tistih šest mož ni moglo ukrasti cele ladje. Iz teh pisem pa je razvidno, da so darila prišla v Tripolitanijo. Le vojaki jih niso dobili.

Tekom te vojne je bilo že dosti škandalov. Razni dobavatelji živil za vojaštvo so goljufali in kradli kakor srake. Ali še nobena lumparija, kar jih je dosiej prihajalo na dan, ni tako smrdela do neba kakor ta. Kaj namerava vlada storiti na to, še ni znano. Najbrž nič.

Tisti, ki okradejo vojake na vojni, so navadno visoko stoječe osebe. Tem se pa ni treba bati preiskave. Sodobni škandali iz rusko-japonske so nam še v spominu. In kaj se je zgodilo? Nič! Tatovi v z zlatimi ovratniki in zlatimi našivi na rokavih so bili še povišani na višja mesta. In tako bo menda, tudi v Italiji.

Vrana vrani ne izkljuje oči!

Šovinistična blaznost z zračnim brodovjem.

Drednotska blaznost šovinističnega meščanstva se je začela prelevljati v aviatično blaznost in kmalu bomo zaslišali nad našimi glavami v svobodnih zračnih višinah prav tak hrupni bojni dirindaj kakor se je dvigal iz bojnega trušča sa suhem ali na morju. Ali ne čudite se, ljudje božji! Kdor ponzna tendenco kapitalističnega razvoja, temu je moralo biti že od vseh početkov jasno, da si bo prikrojila kapitalistično-militaristična meščanska družba tudi napredek zračne tehnike za svoje neblage namene. Začetek svetovnega oboroževanja v ozračju je sprožila Francoska, čemur se prav tako ni čuditi, kajti šovinizem francoskega meščanstva je bil vedno za par stopinj bolj gorak kakor šovinizem drugod. Tozadevna beseda je bila padla zadnjo nedeljo na pariški Sorboni, v dvoranah, ki so sicer namenjene znanosti, ali prav zategadelj se menda hočejo požuriti, da pripravijo dostojno bivališče novi znanosti — vojni motivi v zračnih višinah. Pred šest tisočimi osebami je predaval stotnik o koristi aviatike za vojno in z ognjevitmi besedami je pozival francosko ljudstvo, naj žrtvuje denarja, mnogo denarja, da dobi slavna Francija kmalu silno zračno brodovje, ki bo izdaleka prekašalo vsa inozemska zračna brodovja. Poziv je zbudil v srcih prisotnih šest tisoč francoskih buržvazijcev hrupno odobravanje, prekopeva joče v navdušenih vzklikih in — čujte — ne samo v njih srcih, ampak za enkrat celo v njih denarnicah. Seveda pri denarju navdušenost patriotov že ni bila velika, kajti svota 3000 frankov, ki jo je zabrala šestisočglava množica generalov, senatorjev, vitezov častne legije, tovarnarjev, trgovcev in študentov, resnično ne more imponirati. Tudi patetična kretnja, s katero je podpisal avtomob. fabrikant Michelin 100 tisoč frankov in je gospod Henry Deutsch de la Meurthe položil letalni stroj na žrtvenik domovine, nas ne more razvneti, kajti natančno nam je znano, da bosta prav ta dva kapitalistična mogotca delala imenitne kupčije, ako prične šovinistična blaznost z zračnim brodovjem poganjati bujne cvete. Ampak od ljudstva pa bodo zahtevali milijarde za to najnovejšo militaristično blaznost in krajtega militaristični pridigarji nimajo niti pojma, kako bi uporabljali zračne pošasti v vojni. Ali kaj vpraša šovinistična blaznost po tem! Sem z miljardami in čeprav ljudstvo izkrvavi sredi miru pod težo ogromnih vojnih bremen, sem z zračnim brodovjem in čeprav se v vojni izkaže za neporabno!

— **Praktično uničevanje alkoholizma.** Glasnik württenmberških obrtnih nadzornikov prinaša celo vrsto podjetij, ki priučavajo delavce brez vsake sile na vživanje brezalkoholnih pijač. Napoti je temu razveseljivemu gibanju samo ta okolnost, da so brezalkoholne pijače navadno precej dražje kakor z alkoholom. Nadzorništvo tvornic za drugi württemberški nadzorni okraj poroča, da imajo brezalkoholne pijače pri tamošnjih delavcih obilno število odjemalcev. V tvornicah tvrdke Gminder se je tekom enega leta prodalo delavcem 113.436 polliterskih steklenic limonade po en c. v in 2319 polliterskih steklenic soda-vode po pol c.; tudi v usnjarski tvornici se je nanovo vpeljala prodaja limonade in je vsled tega vživanje piva znatno nazadovalo. Tvrdka Schuber v Feuerbachu je napravila v svoji tvornici naprave za izstiskovanje limonade in prodajo toplega mleka, četrt litra po en c. Tudi po drugih tovarnah so vpeljali prodajo mleka in kave po zelo nizkih cenah, kar je vživanje alkohola zelo omejilo.

Ameriški temperenčniki, pravzaprav prohibicionisti, ki hočejo s silo vstaviti vživanje alkoholičnih pijač, bi se zopet lahko učili pri Evropejcih. Naučili bi se vsaj, da s silo ne doseže nič.

GLASILO
Slovenske Narodne Podporne Jednote

Izhaja tedensko.

LASTNINA SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOTE

Uredništvo in upravništvo:
2821 SOUTH 40th AVE.,
Chicago, Ill.

Velja za vse leto $1.00.

ORGAN
OF THE
SLOVENIC NATIONAL BENEFIT SOCIETY
Issued weekly.

OWNED BY THE SLOVENIC NATIONAL BENEFIT SOCIETY

OFFICE:
2821 SOUTH 40th AVE.,
Chicago, Ill.

Subscription, $1.00 per year.

PRINTING TRADES LABOR UNION COUNCIL CHICAGO, ILL. 31

DOPISI.

Milwaukee, Wis.

Milwaukee je torej mesto, katerega je izvolila večina društev S N P J za prihodnje zborovanje. Pozdravljeni! vam kličemo iskreno že sedaj. Nismo pričakovali, da se v jeseni zberejo na posvetovanju v naši naselbini bratje in sestre naše jednote, katerim bodo člani in članice poverili zaupanje, da ukrepajo in zborujejo za bodoči dobrobit naše jednote — za dobro vseh bratov in sester. Dobro nam došli, bratje in sestre od severa in juga, od zahoda in vzhoda prostrane ameriške republike! Pozdravljamo vas že sedaj od srca!

Kdo bi mislil še pred nekaj časa, da milwauške Slovence doleti ta čast: štiri konvencije v prihodnjih treh letih.

Pred kakimi desetimi leti je bilo tukaj le par slovenskih družin, društva pa še nobenega. Danes je nas več tisoč in imamo razna društva: izobraževalna, podporna, gospodarska in politična, za katera se tukajšnji Slovenci čimdalje bolj zanimajo. Največ je pa vredno, da sedaj ne poznamo nobenega nasprotstva med društvi. Povsod in v vseh zadevah je najlepša **sloga.**

Najmlajša organizacija je naša gospodarska družba "Iliria", katere je glavni namen, da Slovenci zgradimo svoje poslopje z dvorano in drugimi prostori. Stavbišče je že kupljeno na najbolj pripravnem mestu. Vzlic omahovanju nekaterih rojakov pri ustanovitvi družbe, postavil se je temelj, katerega ne razdere nobena sila. V kratki dobi in ne v prav dobrih časih so pokupili rojaki za petnajst tisoč dolarjev delnic. Lep dokaz vzajemnosti in vstrajnega dela, ki v naših srcih oživljata za bližno bodočnost najlepše upe in nade in nas spodbujata, da hodimo po začrtani poti neomahljivo naprej.

Člani društva "Sloga", štev. 16., ki ste bili vedno v prvih vrstah, kedar je šlo za napredek našega društva ali koristi naše naselbine, ne bodimo zadnji pri tem podjetju. Precejšne število naših članov je že pri gospodarski družbi. Vsem drugim, ki še niso člani gospodarske družbe, pa priporočam, da se ji pridružijo, da čim preje dosežemo svoj cilj. Ako se vsi poprimemo dela za splošni napredek, bi mogoče imeli dvorano že gotovo do prihodnjega zborovanja **S N P J.**

Slovenci! Kedar se uresniči naša želja — svoje lastno zbirališče, bodemo storili korak naprej za korist vseh naših društev. Pri tolikem številu društev, pa nimamo niti enega pravega prostora za seje, javne shode, veselice, čitalnico itd., o katerem bi lahko rekli, da je naša last. Vsi na delo za boljšo bodočnost in izobrazbo! Potem se bo tudi naša naselbina prištevala med prve v Ameriki.

Delavske razmere, kot povsod, tudi tukaj niso posebno dobre. Vendar pa nimamo toliko brezposlecev kot v prejšnih časih. Ravno sedaj se bije najhujši boj med kapitalisti in delavsko stranko. Vprašanje je: zmagajo li delavci ali kapitalisti pri mestnih volitvah? Vsakdo mora priznati, da je sedanja delavska uprava najboljša, kar jih je imelo mesto do sedaj. Storilo se je več dobrega v korist mesta in delavstva tekom dveh let, kot so republikanci in demokrati zvršili ves čas popred.

V Milwaukee je delavska stranka toliko napredovala, da sta obe stranki — republikanska in demokratska prišli na kant. Zbrali so ostanke obeh strank in jih združili v nesmiselni besedi "nonpartisan party" (nestrankarska stranka). Pod tem imenom hočejo kapitalisti še enkrat poskusiti svojo srečo in priti na površje. Ali zavedni delavi v Milwaukee ne bodo volili kandidatov — golo orodje kapitalistov. Volili bomo svoje zastopnike, svesti si, da bodo edino oni delali za zboljšanje delavskega položaja. Nikdar ne bodo delavem pomagali kapitalisti, ki jih poznajo le takrat, kedar zamorejo izžeti iz njih profit. Kedar so iz delavev izsesali zadnjo moč, takrat delavci lahko gredo. Zategadelj neizprosen boj kapitalistom in njih golemu orodju!

Ig. Kušljan.

Browder, Ky.

Dve sta dve: uredniški koš ali pa svitloba dneva! Naštel bi lahko več stvari ali pojmov na dvojko: začetek ali konec, dobro in slabo. Tako je tudi z rudarji: organizirani rudarji in stavkokazi (skebi). Torej imamo tudi tukaj dva pojma. Eden pojm označuje rudarje, ki se bojujejo za dobrobit vseh delavcev, drugi pa pomenja delavske izdajice.

Skoraj gotovo bodemo stopili v ofenzivo napram našim mogočnežem, ki so izprešali iz nas milione in miliarde. Oni pravijo, da so jih zaslužili. Da, pa kdo jih je zaslužil? — Lahek je odgovor!

Dne 31. marca bo napočila noč, ura bo odbila dvanajst, za zavedne rudarje bo prišel čas začasnega počitka — stavka. Zakaj? Ali je treba še vpraševati?

Cene vsem izdelkom gredo kviško, draži se obleka, kurjava, živila, le vbogi podzemljak naj bi delal vedno za enoinisto ceno in spravljal črni diamant na svitlo. Rudniški baroni bi najrajše videli, da bi rudarji delali po plačilni lestvici, ki je bila sprejeta že pred desetimi leti.

Zakaj?

Ker je še veliko število rudarjev neorganiziranih, ki so pripravljeni svoje tovariše naskočiti zahrbtno. Ako bi bila sloga med nami, vstavili bi lahko vse delo, kot se je zvršilo na Angleškem. Ako ni premoga, ne morejo voziti lokomotive, parniki. Vstavili bi delo v plavžih in drugih industrielnih obratih. Kdor pa ustroj današnje moderne človeške družbe pozna, tudi vé, da današnja človeška družba ne more obstati brez prometa, kurjave, luči. Premog je pa ona tvarina, ki spreminja vodo v parno silo, ki zopet goni lokomotive, parnike, velikanske turbine v elektrarnah, kolesovje v tvornicah, pekarnah itd. Če bi bili složni, bi nas prosili kapitalisti, da bi šli na delo, ker bi tudi njim pretil pogin, če rudar ne prime zopet za pik.

V slogi je moč. V združenju je moč povsod, pa naj gre za unijo ali pa za podporno organizacijo. Slovenskim delavcem ne priporočam le unijo, marveč tudi podporno organizacijo. Povsod lahko delavec v združenju opazi moč: zavedati se prične, da je sam nič, v organizaciji je pa sila.

Vsem bratom, ki bodo prizadeti od stavke, pa želim najboljše. Kedar se bitka obrne, da bo pričakovati zmago na naši strani, se pa zopet oglasim.

Bratski pozdrav vsem bratom in sestram naše jednote.

Vaš brat in bojevnik za svobodo.

Andrej Obed.

East Helena, Mont.

Vsem članom društva "Slovenski Lovec", štev. 143 S N P J na znanje.

Društvo je na zadnji seji sklenilo, da se bodo v bodoče obdržavale mesečne seje ob desetih dopoldne in ob pol osmih zvečer, mesto ob sedmih zvečer.

Vsi člani, ki bivajo izven mesta in so menjali svoje bivališče, pa niso spremembe naznanili tajniku, naj takoj naznanijo svoje prave naslove.

Vse člane pa opozarjam, da se v bodoče bolj redno udeležujejo mesečnih sej. Zdaj, ko se bliža konvencija, bodo vedno važne točke na razpravi.

V tukajšni rudotopilnici delajo zdaj prav dobro. Ali delo je prava muka vsled smradljivega dima in **škodljivih plinov.**

Zelo mukotrpno je delo za delavce, ki stresajo material v plavž. Tekom osmih ur včasi zbolijo do štirje delavci ali so pa tako zdelani, da ne morejo geniti, še predno konča osemurni šiht. Pri današnji ogromni industrielni tehniki bi se dalo odvajati smradljivi dim in škodljive pline, ne da bi jih bilo treba vdihati delavcem. Ali kapitalistom so varnostne naprave deveta briga, ko jih delavci ne stanejo nič. Ako en delavec vsled smradljivega dima in škodljivih plinov zboli, tedaj se takoj dva druga zglasita za njegovo delo. Današnji kapitalistični sistem izsesava kot ogromni polip življensko moč delavcem, druge zdrave delavce pa sili, da prostovoljno ponujajo svoje moči tej pošasti v **hrano.**

Delavci! V takem sistemu je treba, da je vsak delavec član podporne organizacije, ker se kapitalisti ne brigajo za delavca, če zboli. Delavci zavedajte se in pristopajte k podpornim organizacijam, posebno pa k naši rastoči S N P J!

Pozdrav vsem članom in članicam S N P J!

Fr. Smith, tajnik.

Johnstown, Pa.

Obveščam vse člane in članice društva "Adrija", štev. 3, da se naj prihodnje mesečne seje udeležijo ob eni popoldne. Torej eno uro preje kot po navadi. Vzrok za to premeščenje časa je iskati v tem, ker bode isto popoldne še eno sosedno društvo obdržavalo svojo mesečno sejo. Vse brate prosim, da pridejo na sejo ob določenem času in polnem številu. Zanimanje za društvene seje bi moralo biti vsekakor večje, posebno pa med društvenimi odborniki.

Vsem Slovencem tu in v naši okolici, ki še niso člani naše jednote, pa toplo priporočam naše društvo. Zdaj je ugodna prilika za pristop, ker smo znižali pristopnino za en dolar za mesec marc, april in maj. Vstopnina znaša le $3.50.

Članom društva "Adrija" pa izrekam zahvalo, ker sedaj dobro agitirajo za našo jednoto. V dveh mesecih je dobilo naše društvo 10 novih članov. Bratje le tako naprej!

Kar sem čital dopisov zavoljo rezervnega fonda, se do sedaj še najbolj strinjam z br. Zakrajškom. Ker upam, da bode prihodnja konvencija rešila vprašanje rezervnega fonda v zadovoljstvo vseh bratov in sester, prepuščam to vprašanje v rešitev bratom delegatom prihodnje konvencije.

Iz vseh naselbin prihajajo tožbe o slabih delavskih razmerah. Tudi pri nas ni nič boljše. V nekaterih tovarnah delajo, v drugih pa zopet delo počiva. Tudi v rudnikih delajo zelo slabo. Rojakom ne svetujem, da bi hodili sem za delom, ker ga je težko dobiti. Ko pridejo boljši časi, se pa zopet oglasim v listu.

Pozdrav vsem članom in članicam S N P J!

J. H.

De Pue, Ill.

Opozarjam člane društva "Zavednost", štev. 59 S N P J, da se bolj redno udeležujejo mesečnih sej, ki se bodo v prihodnje vršile vsako tretjo nedeljo v prostorih brata D. Radovinaca. Z vsakim, ki se ne bo udeležil treh sej zapored, bo društvo ravnalo po pravilih. Dne 25. marca je minolo pet let, kar naše društvo obstoji. V tej dobi je imelo naše društvo viharne čase, ali danes pa stoji trdno in z vsakim mesecem se množijo njegovi člani. Kakor imajo ljudje svoje nasprotnike, tako jih imajo tudi društva: Na agitacijo za društvo. Ne vstrašite se ovir, ki so le dozdevno neodstranljive. Ako se vsi oprimemo agitatoričnega dela, bode naše društvo v bodočnosti še bolj rastlo in procvitalo.

Bliža se tudi konvencija. In do takrat naše društvo prav lahko šteje 60 članov (ic), ako živahno agitiramo.

Bratski pozdrav vsem bratom in sestram S N P J!

Jos. Urbanc, tajnik.

Cleveland, O.

Člane društva "Naprej", štev. 5, S N P J, opozarjam na sklep redne mesečne seje z dne 11. februarja, vsled čigar se na prošnjo br. Prim. Kogoj-a (lastnika dvorane) premesti redna mesečna seja za april na dopoludne istega dne, to je 7. aprila. Začetek ob 9. uri dopoldne s. č. Začetek za pobiranje asesmenta ob 8. uri dop.

Glede pogreba umrlih bratov se je na redni mesečni seji dne 3. marca spopolnilo sledeče: Vsacega umrlega brata mora spremiti deset bratov, katere obvesti jednajsti po zaporednih certifikatnih številkah. Obveščevalec ni zavezan udeležiti se pogrebnega sprevoda. Plača pogreba se udeležečim bratom izostane: obratno pa se bode strogo zahtevala kazen $2.00, kdor bi se brez posebnega vzroka ne udeležil pogreba. V nujnih zadržkih naj se obrne na br. tajnika, da pravočasno oskrbi namestnika.

Ker večina članov še ni plačalo globe 50 c, ker se niso udeležili društvene veselice dne 4. febr., opominjam vse dotične, da to v kratkem poravnajo. Izvzeta je bila samo bolezen. Radi gotovih slučajev omenim dotičnim bratom, da so omenjeni brati sami odobrili dotični sklep in če ne drugače s svojo odsotnostjo. Nobeden posamezni brat ni torej pooblaščen naložene globe popuščati ali zmanjševati.

Društvena naklada 5 c mesečno ostane do leta 1913. In to v pokritje pogrebnih društvenih stroškov za tremi umrlimi brati v letu 1912. Preostanek bo služil za mali fond delegatom društva za bodočo konvencijo.

Z bratskim pozdravom!

Ant. Peterlin, tajnik.

Cleveland, O.

Minulo je dvajset mesecev, od kar se je ustanovilo naše društvo pod imenom "Napredne Slovenke", štev. 137. S N P J.

Društvo je napredovalo vsaki mesec bolj in bolj, tako, da danes štejemo 85 članic.

Dne 25. marca t. l. je pa posegla bela žena, — smrt v naše društvo; ugrabila nam je dobro članico, Rozi Zakrajšek, stanujočo na 9991 E. 64th St. v dobi 35 let, doma iz vasi Nevedov, fara Rob pri Vel. Laščah na Dolenjskem. Rajna je umrla za sušico; bila je tudi članica štev. 2. S D Z Clev.

Rajnka zapušča žalujočega moža in štiri nedorasle otroke.

Zahvaljujeva se članicam našega društva, katere so se v tako lepem številu udeležile pogreba in s tem pokazale zadnjo čast ranjki, ko smo jo spremili k zadnjemu počitku. Zahvalo izrekava tudi bratom društva štev. 5. in štev. 126 S N P J, ki so bili zastopani pri pogrebu. Posebno iskrena hvala društvu "Primož Trubar", ki nam je radevolje posodilo svojo zastavo, ki je spremila umrlo sestro na mirodvor.

Žalujočim otrokom in soprogu izrekava v imenu društva naše sožalje pri izgubi svoje ljubljene matere in soproge.

Fanny Hudovernik,
Frances Lausche.

St. Louis, Mo.

Ko sem prečital pravila naše jednote — S N P J, sem se takoj strinjal z mislijo, ki je začrtana v naši ustavi.

Hrepeneč in želeč svoje društvo v St. Louisu, Mo., nas se je zbralo majhno število začetnikov društva "Planinski Raj", da ustanovimo postojanko naše jednote. Ali komaj je našo društvo zaglédalo beli dan, že so planili po nas nasprotniki vsakega napredka in ljubitelji duševne teme s podlimi besedami. Nazivali so nas nevernike in podtikali so nam najslabejše lastnosti. Ali mi se nismo zmenili za pikre besede duševnih pritlikavcev in šli smo svojo pot naprej. Napredovali smo stopnjevaje: vsaki mesec smo storili korak naprej. Društvo je rastlo in procvitalo, člani in članice so se množili.

Duševni revčki so uvideli, da ne opravijo nič in spravili so se na vso jednoto.

Komaj je izšel članek izpod peresa br. Zakrajška iz Milwaukee, Wis. pod naslovom "milion premoženja", zagnali so krik, da bo jednota propadla. Kaj naj rečem o takih ljudeh? Ali nimajo razuma in sodijo v blaznico, ali jim je pa v hlapčevski ponižnosti toliko oslabel um, da ne morejo misliti trezno? Jednota, ki je tekom enega leta — kar spričuje račun naše jednote za leto 1911 — pomnožila svoje premoženje več kot za deset tisoč dol., naj bi propadla??? Smešno! Kaj takega zamore iztuhtati le glavica, kateri manjkajo duševne zmožnosti, da bi zapopadla, da gre pri razpravi za rezervni fond, kako bi naša jednota še bolj pomnožila svoje premoženje, ne da bi bilo treba nakladati članom še posebnih velikih naklad.

Kdor hoče kritizirati stavljene predloge — posebno, če mu ne gredo mar, kot je to v navadi pri sovražnikih noše jednote — je najprvo potrebno, da se navadi pravilno čitati, logično misliti in pa otresti se mora tistega hlapčevskega duha, ki ga spreminja v topega sužnja napram svojim "višjim" in siroveža napram svojim sovrstnikom. Kedar bodo sovražniki naše jednote imeli te lastnosti, tedaj bodo tudi sposobni za razumno kritiko.

Za enkrat naj to zadostuje. Če pa sovražniki jednote vzlic temu blagohotnemu opominu ne bodo dali miru in še nadalje blatili in obrekovali našo jednoto, tedaj bodemo pa prisiljeni ž njimi govoriti resno besedo.

Pozdrav vsem članom in članicam naše jednote!

Valentin Sever.

Razprava o rezervnem fondu.

Franklin, Kans.

Mnogo se je že pisalo o rezervnem fondu, odkar je brat Zakrajšek sprožil to vprašanje. Menda vsi člani, ki gledajo za prihodnjost jednote, uvidevajo, da pri takem finančnem stanju ne more biti nobeni podporni organizaciji zagotovljen obstanek, da je treba najti pota in sredstva za reorganizacijo finančnega stanja. Zatoraj tudi jaz v imenu društva "Rožna Dolina", štev. 92. izrekam svoje mnenje.

Kar se tiče farme, sem ji popolnoma nasproten, kakor so ji nasprotni tudi člani društva štev. 92. Ako bi jednota kupila farmo obsegajočo tristo akrov, tedaj bi moralo imeti za to podjetje poljedelsko izšolanega oskrbnika, kateremu bi morali na leto plačati najmanj $1200. Poleg njega bi bilo treba plačati še druge delavce. Pride pa lahko slabo leto: suša, preveč dežja ali pa druge naravne prikazni z slabimi posledicami za poljedelstvo. Živinoreja je pa odvisna od sreče. V državi Kansas je lansko leto pocrkalo na tisoče prešičev. Samo enemu farmarju za Girardom jih je poginilo 217. Farmar je zgubil lepo svoto. Ako bi cenili vsakega le po deset dolarjev, je zgubil 2170 dolarjev.

Nekateri člani so se zglasili z povišanjem asesmenta, kar bi gotovo zopet škodilo jednoti. Novi člani bi pristopali k drugim podpornim organizacijam, kjer bi plačali manjši asesment. Nekdo je svetoval, da bi sprejemali člane po starosti, ki bi zopet vplačevali po starosti. To je pa popolnoma v nesoglasju z ustavo in pravili napredne organizacije.

Najbolj se mi dopade nasvet brata Sorniga, ki priporoča združitev vseh slovenskih naprednih podpornih organizacij v eni jednoti. Ako se kaj takega završi, bodemo gotovo osigurali obstanek, saj v združenju je moč!

Jednota ima denar naložen na banki, kar ji nese 4 od sto obresti. Marsikateri član naše jednote pa postavi lasten dom ali pa kupi farmo, pa nima potrebnega denarja. Primoran si je izposoditi denar in dostikrat plačati oderuške obresti. Znan mi je brat S N P J, ki je moral plačati 16 od sto obresti na posojilo.

Zatoraj priporočam članom in delegatom na prihodnji konvenciji v splošno korist naslednje:

Vsekakor je neumno, da dandanes podpiramo bankirje, ker bi se mogoče denar boljše naložil pri članih, kot pa na bankah. Seveda ga ni treba nalagati na prazen nič in brez garancije. Na bankah naj bi imeli le nekaj tisoč za nujno potrebo.

Najboljši čin pa vidim v združenju vseh naprednih jednot in zvez v eno. Napredovali bi na društvenem in političnem polju, ker bi dali lahko "Glasilu" drugo podlago in ga spremenili v dnevnik.

Delegatje naj pa predloge za rezervni fond na prihodnji konvenciji dobro prerešetajo, kar je dobrega naj pa sprejmejo kot predlog.

Pozdrav vsem članom in članicam S N P J!

Fr. Wegel, tajnik.

Cleveland, Ohio.

Skrbno čitam vse dopise iz raznih krajev Zdr. držav in vidim v njih veliko zanimanje za prihodnjo konvencijo in za rezervni sklad.

Iz vseh dopisov mi je nekoliko vgajal le dopis glavnega predsednika. V nekaterih dopisih čitam o ustanovitvi grocerijskih prodajaln in mesnic, katere naj bi naša organizacija vstanovila po slovenskih naselbinah, kjer je več društev spadajočih k naši organizaciji. Temu jaz popolnoma nasprotujem, kar mora z menoj tudi vsak trezno misleči in razsodni član in članica, ker so vsi ti dopisi nepremišljeni.

Ako bi vstanovili grocerijo in mesnico, mora biti blago, katero bi notrj postavili, plačano — vsaj jedna tretjina — drugo bi se plačevalo po tedenskih obrokih. Ali to še ni vse. Računati moramo nadalje klerka v groceriji, hlapce, vozove in konje za prevažanje, in še veliko drugih potrebščin. — To bi pa stalo našo organizacijo mnogo denarja. Vprašanje pa tukaj nastane, ali bodo vsi člani in članice kupovali v jednotinah prodajalnah? Vzemimo za primiro mesto Cleveland, katerega je dopisnik omenjal v svojem dopisu. Res, da je naša slavna organizacija najbolj tukaj zastopana po društvih in članih. Ali premisliti moramo, da so večinoma društva po več ur oddaljena od glavne naselbine. Kje zamorejo potem člani kupovati v teh prodajalnah, ko je še za prevažanje predaleč?

Tudi farmi nasprotujem. In zakaj? Ako kupi naša organizacija farmo oddaljeno od mesta, se nikakor ne mora prodajati zelenjava in druge take reči, katere v spomladanskem času vržejo največ dobička. Ako bi se dobila farma blizu mesta, je pa zelo draga. Vsak lastnik take farme je nerad proda: ako jo je voljan prodati, moramo pa tako farmo trikrat preplačati. Ako se kupi farma, katera je šele na polovico obdelana, druga polovica pa ne, na kateri rastejo še drevesa in grmovje, bi stalo posekovanje drevja, izkopavanje porobkov, mnogo denarja in denarja bi bilo treba za nabavo potrebnih strojev, za nakup delavne in druge živine.

Toraj dragi člani in članice S N P J! Ne igrajmo po borzijansko s premoženjem jednote. Oba dopisa sta bila nepremišljena, kakor sem že omenil: ne igrajmo s premoženje jednote, katerega smo z žuljavimi rokami spravili skupaj. Boljši je reden dobiček in majhen, kakor pa velik in nereden. Imejmo denar jednote na varnih bankah, akoravno nosi majhne obresti. No, so pa te gotove!

Čital sem tudi dopis, v katerem se je dopisnik izrazil o rezervnem skladu, da naj vsak član in članica plača $12 na leto v rezervni sklad. Tudi ta dopis je popolnoma neumesten. In zakaj?

Dopisnik ni preračunil, predno je oddal svoj dopis v tisk, svote, katera pride iz tega. Ako množimo svoto $12 recimo z osem tisoč člani — kakor je nas primerno v jednoti— bi ta svota znašala okroglo $96.000 na leto. Toraj premislimo zopet: ubogi trpini si komaj toliko prislužimo, da pošteno preživimo sebe in svojce ter pošteno plačujemo asesmente, naj bi še to ogromno svoto spravili skupaj? Priznam, da je njegov načrt blag in za korist jednote. Ali vprašanje nastaja, kdo bode to svoto plačeval še zraven jednotinega asesmenta, katerega bode naložila prihodnja konvencija in ki gotovo ne bode manjši, sme pa biti večji? Saj s tem asesmentom, katerega sedaj plačujemo, ne bode mogla naša organizacija izhajati, ker sedanji asesment ne odgovarja svoji odgovornosti napram članom glede njih podpor in posmrtnin.

V predlogu našega glavnega predsednika, v katerem omenja, da naj bi vsak član in članica plačeval po 4 c na mesec v rezervni sklad, je svota za rezervni fond prenizka. Ker pa ima vsak član in članica pravico se izraziti o rezervnem skladu in drugem zaradi prihodnje konvencije, omenim, naj vsak član in članica plača mesečno po 10 c, kar ni veliko za člana ali članico, v rezervnem skladu pa bode ob koncu leta — lepa svota.

Še en pripomoček bi nasvetoval, da bi kaj pripomogli k rezervnemu skladu: Vsi tisti člani, kateri pristopijo v našo organzacijo in so že prekoračili svoje 40 leti, naj bi poleg vstopnine plačali še 50 c v rezervni sklad.

Da nam je rezervni sklad potreben, je resnica. Naša jednota bode imela čedalje večjo odgovornost za svoje člane, vsled vedno naraščajoče starosti svojih članov. Treba je torej nekaj ukreniti, da se jednoti zagotovi sigurna bodočnost. Toraj na delo za glavno zborovanje S N P J in rezervni sklad!

Ker sem že toliko omenil o tem in onem, naj omenim še nekaj, kar je moja srčna želja. Plačevanje asesmenta naj se razdeli na razrede. To bi bilo še najboljše, ako se hoče zagotoviti trajna bodočnost organizaciji. Novi sistem asesmenta bi nas rešil propada, kateri nam preti po starem sistemu. Novi sistem bode — to sem zagotovljen — že takoj prvo leto pokazal za dobrega in nas bode v marsičem rešil neprijetnih posledic.

Prepričan sem, da se bodo dobili člani, kateri mislijo, da je najcenejša stvar najboljša. Ali britko se motijo, kakor se jih je že veliko pred njimi. Nekateri člani in članice bodo nasprotovali novemu sistemu in tudi prepričan sem, da bi izgubili nekaj članov, kateri bi zapustili našo organizacijo vsled novega sistema. Toraj dragi člani in članice ne obupajte, informirajte se o novem sistemu do dobra, predno bi storili ta korak, kajti le v novem sistemu bode nam, kakor tudi našim dedičem zagotovljena zavarovalnina, katero bodemo mi ali naši dediči najbolj potrebovali. Prišel bode tudi čas, v katerem se ne bodo merile jednote po številu članov, ampak po njih blagajnah in po njih sigurnejši bodočnosti.

Vam delegatje, kateri bodete na konvenciji pa kličem: Imejte vedno pred očmi blagor in napredek naše slavne jednote, kakor tudi blagor njenih članov. Zagotovite ji trajno bodočnost, uvedite novi sistem, po katerem je mogoče napredovati blagajni, nam članom in članicam pa zagotovite za kar smo zavarovani.

Nadalje premislite, da je naša organizacija še v povojih napram drugim. Zatoraj si bode morala še izvojevati svoj obstanek. In čim preje se zvrši, toliko bolje.

Da me pa ta moj skromni dopis predaleč ne zavleče, ga sklepam in ga prepustim vsem članom in članicam v prevdarek. Ako pa kateri še kaj boljšega vé, toraj na jasno ž njim, kajti pregovor pravi: "Več glav več vé".

Z bratskim pozdravom pozdravlja vse člane in članice naše slavne jednote

Iv. Avsec, tajnik, štev. 192.

Naznanila in vabila.

Muddy, Ill.

Naznanjam vsem bratom in sestram društva "Kras", štev. 156, da se društvene seje vršijo vsako prvo nedeljo v mesecu točno ob eni uri popoldne v dvorani Martina Raunika.

Bratski pozdrav!

Mihael Vidič.

Orient, Pa.

Na znanje vsem članom društva "Slovenski Delavec", štev. 85 S N P J.

Nujna potreba je, da se vsi člani udeležijo redne mesečne seje dn 7. aprila, ker bo treba voliti predsednika in blagajnika. Od seje so opravičeni izostati le bolni člani, ali pa taki, ki so zelo oddaljeni. Kdor stanuje v bližini, pa naj pride na sejo, da ne bo kasneje nepotrebnega oporekanja.

Bratje pridite vsi na sejo, ker imamo za rešiti važne točke. Kdor bo ostal doma radi velikonočnega praznika, bo moral plačati prispevek v društveno blagajno, kot mu ga bo naložilo društvo.

Mogoče bo kateri članov oporekal, ker se vrši seja na velikonočni praznik. Ali temu je vzrok, ker se ni nobeden članov spomnil praznika, da bi imeli izvanredno sejo dne 31. marca.

Vsem članom in članicam S N P J pa želim vesele praznike!

Jakob Novšek, tajnik.

Lloydell, Pa.

Cenjenemu slov. občinstvu in slovenskim društvom v Lloydell in okolici se naznanja, da priredi društvo "Simon Gregorčič", štev. 60 S N P J veselico dne 8. aprila t. l. Začetek točno ob eni popoldne. Veselica se vrši v dvorani društva Petra in Pavla. Vstopnica stane en dolar. Dame so vstopnine proste. Pivo prosto, za dober prigrizek bo skrbel odbor.

Čisti prebitek je namenjen društveni blagajni.

Za obilno udeležbo se priporoča v imenu društva.

Jakob Kovšča, tajnik.

Aliquippa, Pa.

Naznanjam vsem članom društva "Grozd", štev. 122, da smo prestavili sejo, ki se je imela vršiti na velikonočni praznik dne 7. aprila, za teden kasneje — na 14. aprila.

Zaeno opominjam vse člane, da obrok za znižano vstopnino poteče z dnem 14. aprila. V tem času smo pridobili šest novih članov. Ako bratje izrabijo čas do prihodnje seje, se lahko število članov pomnoži za šest ali pa še več. To je odvisno od agitacije. Vsak slovenski delavec bi moral biti član podporne organizacije, ker ne vemo ne ure ne dneva nesreče, bolezni in smrti.

Bratski pozdrav vsem čitateljem "Glasila".

Geo Smrekar, tajnik.

Livingston, Ill.

Društvo "Bratje Vsizacnega", štev. 96, je zaključilo na seji dne 3. marca, da se redna seja za mesec april preloži na druzega aprila. Sklep je veljaven le za mesec april. Seja se vrši ob desetih dopoldne.

Vse člane vabim najuljudneje, da se seje udeležijo v polnem številu, ker imamo na dnevnem redu zelo važne točke. Zategadelj je potreba, da so na seji navzoči vsi člani. Ako prihajamo v polnem številu na sejo, se reši vse v zadovoljstvo vseh na seji, po končani seji pa nima nihče prilike za nepotreben ugovor in kritiko.

Dne druzega aprila ob desetih zjutraj vsi na sejo.

Z bratskim pozdravom.

F. K, tajnik.

La Salle, Ill.

Društvo "Sokol", štev. 98, S N P J je zaključilo na zadnji redni mesečni seji, da priredi dne 8. aprila — na velikonočni pondeljek — veselico v korist društveni blagajni. Na veselico vabimo vse člane društva "Sokol". V smislu društvenega zaključka mora vsaki član kupiti za en dolar listkov. Z vsakim, ki se ne bo udeležil veselice, ne da bi za svojo opravičbo za neudeležbo navedel tehten, važen in verojeten vzrok, se bo postopalo v smislu zaključka seje.

Zaeno apeliramo tudi na vsa sosedna slovenska društva v La Salle in okolici, da se veselice udeležijo, za kar jim obljubimo, da jim ob priliki vrnemo njih poset.

Za najmnogobrojnejšo udeležbo se priporoča ODBOR.

Slovenska Narodna — **Podporna Jednota**

S·N·P·J 1904

Ustanovljena 9. aprila 1904

Inkorp. 17. junija 1907 v drž. Illinois.

GLAVNI STAN: CHICAGO, ILL.

GLAVNI ODBOR:

Predsednik: Martin Potokar, 1625 S Centre Ave., Chicago
Podpredsednik: Jakob Miklavčič, Lock Box 3, Willock, Pa
Tajnik: Ivan Verderbar, 2708 S. Lawndale Ave., Chicago
Telephone Lawndale 4635
Blagajnik: Fr. Korče, 6006 St. Clair Ave., Cleveland, O.
Zapisnikar: Feliks Namors, 1834 Ashland Ave., Chicago.

NADZORNI ODBOR:

Vincenc Cajnkar, 4439 Hunt ave., St. Louis, Mo.
Frank Černé, 6034 St. Clair Ave., Cleveland, O.
Lavoslav Zevnik, Neustadt Store, LaSalle, Ill.

POROTNI ODBOR:

John Šarc, box 131, Cumberland, Wyo.
Valentin Stalick, 302 Pilot Butte Av., Rock Springs, Wyo.
Josip Bricelj, box 342, Conemaugh, Pa.

UREDNIK GLASILA:

Jože Zavertnik, 2821 So. 40th Ave., Chicago, Ill.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

M. A. Weisskopf, M. D. 1842 S. Ashland Av., Chicago, Ill.

Denar je pošiljati naravnost na blagajnika, pritožbe gledo nerednega poslovanja na predsednika nadzornega odbora, preporne zadeve pa na predsednika porotnega odbora Ivana Šarca, vse druge uradne stvari na gl. tajnika

IZ GLAVNEGA URADA

IZ URADA GL. TAJNIKA.

Glasovi društev, ki so poslala svoja pisma o izidu splošnega glasovanja prepozno, ker so se pisma izgubila na potu, in jih vsled tega nismo mogli priobčiti pravo časno, so sledeči:

Za Milwaukee so glasovala društva štev. 8, 31, 78, 110, 141 in 145. Milwaukee ima torej 83 glasov.

Za Joliet je glasovalo društvo štev. 60. Za Joliet je glasovalo 44 društev.

John Verderbar.

ZAPISNIK

jednotine seje, ki se je vršila dne 14. februarja t. l. v navzočnosti glavnega in pomožnega odbora.

Br. tajnik predloži zadevo društva štev. 68 radi sestre M. Skušekove. Dotična članica je pristopila v društvo dne 10. septembra 1911 in umrla dne 29 novembra 1911. Po podatkih je potrebovala zdravnika zato bolezen, predno je pristopila k društvu. Ona pa je zamolčala na vprašanje zdravnika, ki je izpolnil prošnjo, da je bila bolna že za to boleznijo. Po daljši debati se zaključi, da se storijo potrebni koraki za pravilno rešitev te zadeve in da se društvu sporoči sklep.

Predloži se zadeva duštva štev. 21, ki vpraša, kdo naj trpi stroške za člana Adolfa Lovšina, od katerega se je zahtevalo, da se da preiskati radi njegovega stanja. Zaključi se, da stroške nosi član.

Predloži se zadeva društva štev. 69 radi bolniške podpore brata Fr. Lovšina. Po daljši debati se zaključi na podlagi zanesljivih podatkov, da se mu bolniška podpora izplača.

Predloži se zadeva društva štev. 44 radi zapustnine umrlega brata Fr. Merlaka, kateri zapušča v polici vsoto $400 svoji soprogi, drugi del pa otroku, ki je še mladoleten. Zaključi se, da se izplača vsota $400 soprogi, drugi del se pa naloži na 'Kasper State Bank' kot za mladoletnega do časa, ko se mu postavi varuha.

Predloži se zadeva društva štev. 5 radi brata Val. Modrijana, kateri je umrl in zapušča nekaj dolga po naročilu brata Fr. Korčeta njegovemu bratu Gašperju Korčetu. Zaključi se, da se nakaže svota $100, s katero naj se krijejo pogrebni stroški, ostalo naj pa društvo pošlje dedičem, ali pa krije dolg, ako ga je zapustil.

Predloži se zadeva društva štev. 6, radi bivšega člana Lov. Slivnika, kateri je bil izobčen. Društvo poroča, da ga je ponovno sprejelo. Po daljši debati se zaključi, da se ostane pri sklepu jednotine seje, kateri sklep je bil zvršen na podlagi pravil. Ako društvo ni zadovoljno z zaključkom jednotine seje, se lahko obrne do prihodnje konvencije, ker jednotina seja ne sme nekaj zaključiti, kar je proti pravilom.

Obenem se predloži tudi zadeva umrlega brata Joh. Budera, kateri zapušča nekaj dolga. Zaključi se, da se izplača, ako dediči v to privolijo.

Predloži se zadeva društva štev. 50 radi brata M. Jeliča, kateri boleha že delj časa in prosi, da se mu izplača odpravnina. Zaključi se, da se mu še plačuje bolniška podpora po 50 c na dan.

Predloži se zadeva društva štev. 11 radi brata And. Delača, kateri je umrl in zapušča v polici posmrtnino svoji soprogi. Ker pa je njegova žena umrla predno je bilo mogoče nakazati posmrtnino, se zaključi, da se jo izplača otrokom, ki se nahajajo v stari domovini.

Predloži se zadeva društva štev. 4. radi bolniške nakaznice brata Juljus Bogojevskija, katera se glasi za svoto $108 in na katero se mu je nakazala svota $30. Zaključi se po daljši debati, da se preskrbijo boljša poročila o njegovem stanju; obenem mora predložiti spričevalo iz bolnišnice, da je bil operiran in nezmožen za delo v tem času.

Predloži se zadeva društva štev. 17. radi M. Urbaneka, kateri se nahaja v bolnišnici za umobolne. Društvo prosi, da se mu nakaže bolniška podpora, ker potrebuje obleke in druzih potrebnih reči. Društvo plačuje zanj tudi mesečne prispevke iz društvene blagajne. Zaključi se, da se društvu sporoči sklep jednotine seje.

Predloži se zadeva društva štev. 10. radi sestre Kat. Stalikove, katera zahteva bolniško podporo za časa, ko se je nahajala v stari domovini s potnim listom. Zaključi se, da se ravna v smislu jednotinih pravil.

Predloži se zadeva društva štev. 9. radi brata Jos. Lipovšeka, kateri je že dalj časa bolan. Društvo sporoča tudi o njegovem stanju. Zaključi se, da se sporoči sklep jednotine seje.

Predloži se zadeva društva štev. 11. radi brata Jos. Poliča, kateri je prejel že celoletno podporo in ga je društvo dalo ponovno preiskati po dveh zdravnikih, od katerih je eden izjavil, da je dotični član sposoben za lahko delo. Po daljši debati se zaključi na podlagi zdravnikove izjave, da se mu odkloni nadaljna bolniška podpora.

Predloži se zadeva društva štev. 26. radi sestre M. Glogovšekove, radi katere pošilja društvo bolniško naknznico in prosi, da se nakaže bolniška podpora. Ker je pa zbolela dva dni po sprejemu v društvo, se zaključi, da se bolniška podpora odkloni v smislu jednotinih pravil.

Predloži se zadeva društva štev. 64. radi bolniške podpore brata Jos. Lenčeka, za katerega se je predložila bolniška nakaznica za svoto $48 in se mu je nakazala le svota $40. Društvo prosi, da se mu nakaže še ostala bolniška podpora. Po daljši debati se zaključi, na podlagi podatkov, da se mu nakaže še ostala svota, ker člana ne zadene nobena krivda.

Predloži se zadeva brata Alex Rojačica, člana društva štev. 62 radi bolniške podpore, katero mu je odborova seja odklonila v smislu jednotinih pravil. Omenjeni brat prosi ponovno, da se mu izplača bolniška podpora. Zaključi se, da se ostane pri sklepu jednotine seje..

Predloži se zadeva društva štev. 3. radi člana Fr. Špana, kateri je prestopil k društvu štev. 8 in prosi, da jednotina seja nekaj ukrene o zadevi, ker društvo štev. 3. zahteva, da dotični član prekliče dopis, katerega je priobčil v "Glasilu" S N P J. Zaključi se, da se mu sporoči sklep jednotine seje.

Popravek k zapisniku seje z dne 11. januarja 1912.

Pri društvu štev. 150, naj se glasi $12 bolniške podpore mesto $150. — Pri zadevi Math Sveta naj se glasi društvena štev. 129 mesto štev. 120.

Feliks Namors, zapisnikar.

Predlogi h konvenciji.

Skidmore, Kans.

O rezervnem fondu so različna mnenja. Nekateri menijo, naj se kupi farma, zopet drugi so za vstanovitev konzumne prodajalne itd.

Najbolj se še strinjam z dopisnikom iz Clevelanda glede prodajalne. Seveda ni povsod take prilike kot v Clevelandu, Lorainu in Collinwoodu. Marsikateri podružnici naše jednote je nemogoče vstanoviti prodajalno.

Kar se pa tiče farme, pa nastane vprašanje, kako naj se obdeluje: v najemu ali lastni režiji. Ako bi imeli farmo v lastni režiji, bi bilo treba vse kupiti, kar bi stalo mnogo denarja. Če pa damo farmo v najem bi po razmerju, ki je v Kansasu v navadi, dobil najemnik dve tretjini, jednota pa eno. Ali bolj natančno: Od treh bušljev pšenice bi dobil najemnik dva, jednota pa enega. Na ta način bi jednota ne imela velikih dohodkov. O tej stvari nočem razpravljati, ker mi niso znane cene zemljišč in razmere v drugih državah.

Vsem članom hočem le svoje mnenje izročiti v prevdarek.

Novopristopli člani naj se sprejemajo po naslednji lestvici:

	Vstopnina.
Od 16 do 18 leta	$1.00
„ 18 do 20 „	$2.00
„ 20 do 25 „	$2.50
„ 25 do 30 „	$3.00
„ 30 do 35 „	$3.50
„ 35 do 40 „	$4.00
„ 40 do 45 „	$4.50

Član, ki prinese zdravniško spričevalo spisano po zdravniku, plača vstopnino po zgoraj omenjeni lestvici in mesečni asesment za isti mesec.

Mesečni asesment naj se plačuje $1.25. Bolniška podpora naj se izplača en dolar na dan, ali sedem dolarjev na teden za dobo enega leta. Ako je član še bolan, naj se mu izplača po 12 dolarjev na mesec. Ako je bolnik neozdravljivo bolan, naj se mu izplačuje bolniška podpora do smrti. Ako pa bolnik ozdravi, je pa bolniške podpore deležen, kot v začetku. Društvo naj ima dolžnost od bolniške podpore odtrgati mesečni prispevek. Posmrtnine naj se izplača sto dolarjev za pogreb. Ako od te svote kaj ostane, naj se pa razdeli med dediče.

V društvo naj se sprejemajo ženske kot moški.

Za porod naj se izplača $10. Ako je ženska po porodu bolna preko šest tednov, naj se ji nadalje plačuje po en dolar bolniške podpore za dobo enega leta, po tem pa $12 na mesec.

V društvo naj se sprejemajo otroci obojega spola. Otroke ni potrebno preiskavati zdravniško, temveč naj zadostuje, ako dva člana pregledata otroka. Vstopnina za otroka naj znaša 50. Mesečni prispevek naj znaša le 10 centov do 16 leta. Otrokom naj se ne izplačuje bolniška podpora, marveč se za njimi izplača le posmrtnina v znesku $75. Ko je član otroškega oddelka stopil v 16 leto, naj se ga preišče zdravniško in če je zdrav, naj se ga sprejme kot odraslega člana proti doplačilu 50 c, da njegova vstopnina znaša en dolar.

Za odškodnino naj se izplačuje po naslednji lestvici:

Za izgubo ene roke $100, obeh rok $200, ene noge $100, obeh nog $200, enega očesa $100, oči $200. Takim članom naj se izplačuje po en dolar bolniške podpore za dobo enega leta, nadalje pa po $12 dolarjev mesečno kot penzija. Ako član ni več sposoben za delo, naj se penzija razdeli v dva dela: 8 dol. in 12 dol. mesečno. Takemu članu, ki je sposoben opravljati še kakšno lahko delo, naj se izplača le osem dol. mesečno, za delo nesposobnemu pa dvanajst. O sposobnosti naj odločata društvo in zdravnik. Ako bi kateri gori navedenih bolnikov hotel odpotovati v staro domovino, naj se mu pa izplača $200. S tem preneha biti član jednote.

Člani, ki odpotujejo v stari kraj prenehajo biti člani jednote.

Ako žena izgubi moža, da mož umrje in ostane vdova z otroci pod 12 letom, naj se plačuje podpora za otroke v naslednjem smislu. Za otroke do šestega leta po $2 na teden, od šestega leta do dvanajstega pa po $1.50 na teden. Ako žena umrje možu, se naj možu isto izplačuje, ako je žena možu zapustila otroke v oskrbo. Za otroke se plačuje, ako so bili člani jednote.

Ako so pa otroci izgubili stariše: očeta in mater, tedaj naj se oddajo otroci sorodnikom ali drugim znancem v oskrbo. Osebe, ki sprejmejo otroke v oskrbo, naj prejemajo zgoraj označeno svoto.

Bolniško podporo naj izplačuje vsaka podružnica na seji. Ako troški ne pokrijejo dohodkov, naj dopošlje primanjkljaj glav. urad.

Ako mož umrje, naj se ženi izplačuje kot penzija $1.50 na teden. Ta penzija se naj izplačuje, ako je bil mož član te jednote, do njene smrti ali ponovne omožitve.

Če je bila žena članica jednote in da umrje, naj se možu v istem razmerju in pogoji izplačuje penzija.

Ker jednota izplača po $600 posmrtnine za vsak smrtni slučaj, se hitro izprazni blagajna. Bolje je, da se posmrtnina izplačuje po malem, zaeno se pa s takim izplačevanjem pomaga vdovam, oziroma sirotam, ki so izgubile stariše, pa starim in onemoglim članom, ki so nesposobni za delo.

Pozdrav vsem članom in članicam S N P J!

J. Zakrajšek, član štev. 76.

Chicago, 25. marca, 1912.

(Storimo korak naprej). — Kakašen korak naprej naj bi bil to: ali naj znižamo asesment? — Ne! Ali naj povišamo smrtnino, pa bolniško podporo? Še manj! Omejimo gotove določbe do bolniške podpore? — Mogoče!

Toda vse to prepuščam v razpravo ostalim tovarišem. Jaz imam na dnevnem redu nekaj, ne toliko materijelnega, kakor duševnega. To je naše "Glasilo" — pa jednotin urad.

Sebi primirno smo napredovali do zdaj lepo; napredovali smo po številu članov, po številu društev, dolarjev in tudi duševno z našim "Glasilom". Skratka: napredovali smo na celi črti. Toda nobena reč ni tako napredna, da bi od časa do časa ne potrebovala dopolnila ali reform. Mi hočemo iti naprej s časom; saj je celo rimska cerkev zadnji čas priznala, da se je treba ravnati po napredku časa; z drugimi besedami: modernizirati se je treba v življenju vedno.

Kakor vsako drugo podjetje, tako je tudi naša jednota podvržena zakonom gospodarstva in okoliščinam, v katerih se razvija, raste in živi. Življenje naše jednote zahteva od nas vsak dan več tistega, kar jo usposobija, da bo odgovarjala modernosti v svoji zunanjosti, pa tudi v notranjosti. Čim večja je, temvečje so tudi njene zahteve, kakor pri posameznemu človeku.

Dokler je bila jednota še mlada in šibka, smo jo negovali in skrbeli, da se je ne preobremeni s težo, ki bi ji znala škoditi ali še celo uničiti. Ali čim je postala jačja, smo že laglje računali na njeno vstrajnost, naj si je bilo to že v gospodarskem ali pa duševnem oziru. Tako naprimer smo zvišali bolniško podporo, odredili ji "Glasilo", nastavili urednika, znižali po svoji previdnosti v prid vseh smrtnino in določili tajniku plačo, s katero si dobi lahko pomočnika. Vse to se je zgodilo stopnjema, po potrebi. Merilo in mejniki teh potreb so bile jednotine konvencije.

Naša jednota je še vedno v dobi rasti, in zato je podvržena še vedno zunanjim in notranjim izpremembam. To bo trpelo najbrž toliko časa, dokler ne bo zadobila vrhunec svojega napredka, to se pravi gospodarskega napredka, kar znači rast članov in društev. Po mojem mnenju, bo štela naša jednota 20.000 članov, dokler bo dosegla dobo doraslosti. V tem času je naravno, da se bodo nje konvencije vršile vedno v znamenju notranjega in zunanjega izboljšanja. Vse konvencije do danes sem, so storile po tekočih potrebah svoje najnujnejše, da se je jednota ukoreninila in dobila svoj kredit, pa obstoj. Takrat se je šlo za stavbo. Stavba stoji zdaj na trdnem, toda tistih potrebnih naprav še nima, kakeršnih mi vsi želimo, da bi jih imela. To je, jednota še nima svojega urada. Zadnja konvencija je storila s tem, da je odobrila predlog za tedensko "Glasilo", velik korak naprej ali urad ni prišel na vrsto. Seveda, nihče ne more pričakovati, da se bo na eni konvenciji rešilo vse naenkrat, ali za celih šest ali deset let naprej: zlasti ne, ker se o uradu sploh ni sprožila misel. In kdo naj bi to sploh sprožil, če ne tajnik in urednik "Glasila". Storil pa ni to ne prvi ne drugi. In tako je bil vsak vesel, da se je spravilo najnujnejše stvari pod streho. Delegatje so storili toliko, kolikor so videli, da je bilo ob tistem času potrebno. O tem se ne da nobenemu nič oporekati. No, in urad je ostal pod streho domačih ljudi. Jaz mislim, da je imel dobre, strpljive hišnike . . . Dozdaj je bilo tako, toda za bodoče bi svetoval, da konvencija to stvar reši tako, da dobi jednota stalen urad, da ji ne bo treba iskati "boarda". Sedaj smo že odrasli; nismo več tako gospodarsko pritlikavi. Na roki imamo troje uradov, to je tajništvo, uredništvo "Glasila" in poleg tudi njega upravništvo, ki je tudi lep del uradnega dela jednote. Jednotini delavci naj imajo svoj "shop", kakor ga ima vsak drug delavec; naj imajo svoje ure, prostore za svoje seje, vsi člani skupaj pa svojo firmo, na katero se lahko obrnejo in pravijo: **to je naš urad.**

In konečno še nekaj. Sedanje "Glasilo" nima prave oblike. Jednotino "Glasilo" naj bi ne bilo tiskano v obliki političnih listov ali ostalih tednikov, ki prinašajo novice. Glasilo jednote bodi izobraževalen, informativen, leposloven in znanstven list v obliki magazina, tiskan na 24—36 straneh.

Sedanje Glasilo je prav nerodno, ker pokrije pri čitanju skoro celo mizo, ako se ga razgrne. Naši ljudje niso Amerikanci, ki se razumejo na čitanje in zvijanje velikih plaht. Naš človek čita članek naprej in ne mara zganjevati toliko papirja, pa paziti, kje je nehal, da ne zgubi vrste ali predmeta, o katerem je začel na prvi strani. Pa tudi glede vežbe in shrambe ni praktična ta oblika.

Glasilo naj bi torej izhajalo v obliki magazina in sicer vsake 14 dni enkrat. To bi zadostovalo, ker bi bilo v tisti številki več gradiva, kot v eni današnjih tednikov. Glasilo naj bi ne bilo politično, pač pa naj bi prinašalo politične preglede, in ob času političnih bojev naj bi objavljalo skozi tri mesece politične članke v korist delavcem. Samoumevno je, da bi bilo treba nastaviti tudi upravitelja, ker brez njega uredniku ne bi bilo mogoče urejevati in upravljati lista. Tak list bi dobil gotovo oglasov, kolikor bi jih hotel. To bi upravljal vse upravitelj in bi se na ta način plačeval sam z dohodki oglasov.

Naša jednota je napredna, in napredno **obdržati** jo zamoremo le na ta način, da ji oskrbimo močno duševno gonilno silo, ki naj deluje na vse njene člane, jih pomlaja in oduševlja za stvaren in resničen napredek sploh. Izobrazba, to je danes poleg zdravja največji kapital, katerega ne more človeku ukrasti noben kapitalist, pa tudi dotičnika, ki jo poseduje, ne more oslepariti zanjo noben slepar ali graftar. Čimveč izobrazbe bo dala naša jednota svojim članom, tem naprednejša bo in timbolj jo bodo čislali njeni člani.

Dajmo jednoti svoj urad (mislim najem urada, ne nakupa hiše) in odredimo, da bo "Glasilo" izhajalo v obliki magazina in storili bomo času primiren korak naprej. Dobro bi bilo, da se o tem odpre resna razprava. — Frank Petrič.

Murray, Utah.

Ker se že toliko piše o rezervnem fondu, hočem tudi jaz povedati svoje mnenje članom in članicam naše jednote.

Nekateri člani so za to, da se kupi zemljišče, drugi so zopet, da se zniža posmrtnina. Ali vse to nima pomena za našo jednoto.

Ako človek sam lastuje farmo in jo obdeluje, tudi skrbi, da je dobro obdelana in pridela več, kot je mogoče. Ali jednotina farma je nekaj druzega. Ljudje, ki bi obdelovali to farmo, bi gledali v prvi vrsti, da bi zaslužili denar, katerega bi jim izplačala jednota, ne zmeneč se, če kaj pridela ali ne. Če pa povišamo asesment za petdeset centov, bi pa naša jednota izgubila polovico članov vsled previsokega asesmenta. Tudi novi člani ne bi pristopali k naši jednoti. Posledica tega bi bila, da bi naša jednota ostala daleč za drugimi. Ako bi znižali posmrtnino, bi zopet jednota prišla na slab glas, in ljudje ne bi hoteli vstopati v njo.

Jaz priporočam, da bolniška podpora ostane pri starem, posmrtnina naj se pa zviša od šest na sedem sto dolarjev. Ako jednota ne more izhajati s tem asesmentom, naj se še le po tem zviša za deset centov mesečno. Prepričan sem, da bi jednota še bolj napredovala kot do sedaj. Najbolj pa soglašam z dopisom Karola Penka iz Clevelanda in Mike Žugela iz Park City, Utah.

Opozarjam vse člane in članice S N P J, da stopamo bolj po lahko naprej, kot pravi stari pregovor, pa bomo daleč prišli.

Pozdrav vsem članom in članicam S N P J!

Joseph Shober.

KJE JE Frank Smuk, doma iz Vrhnike nad Ljubljano? Pri meni je bil pred kakima dvema mesecema in neznano je, kam je odšel. Skrbi me, da se mu je pripetila kakšna nezgoda. Prosim cenjene rojake, če kateri med njimi ve za njegov naslov, da mi ga sporoči, ali naj se pa sam naznani.

Frank Slana, 460 N. Halsted St.
Chicago, Ill.

RAČUN

med Jednoto in društvi od 1. do 29. februarja 1912.

Številka društva	Assesment	Bol. Podpora	Podškod. in odprav.	Smrtnine in pogrebi	Skupaj
1	$136.25	$34.00	$ —.—	$ —.—	$ 34.00
2	173.25	95.50	—.—	—.—	95.50
3	46.25	45.50	—.—	—.—	45.50
4	107.25	58.00	—.—	—.—	58.00
5	557.75	142.00	200.00	100.00	442.00
6	124.50	69.00	—.—	—.—	69.00
7	50.50	35.00	—.—	—.—	35.00
8	60.50	—.—	—.—	—.—	—.—
9	96.25	22.00	—.—	—.—	22.00
10	170.25	116.00	—.—	—.—	116.00
11	97.25	81.00	—.—	500.00	581.00
12	86.35	76.00	—.—	—.—	76.00
13	125.25	35.00	—.—	—.—	35.00
14	135.75	10.00	—.—	—.—	10.00
16	171.75	91.00	—.—	—.—	91.00
17	142.50	61.00	—.—	—.—	61.00
19	134.00	64.00	—.—	—.—	64.00
20	178.25	137.00	—.—	—.—	137.00
21	139.75	34.00	—.—	—.—	34.00
22	108.75	112.50	—.—	—.—	112.50
23	46.25	31.00	—.—	—.—	31.00
24	60.25	34.00	—.—	—.—	34.00
26	47.50	11.00	—.—	—.—	11.00
27	100.75	—.—	—.—	—.—	—.—
28	61.00	26.00	—.—	—.—	26.00
29	47.50	—.—	—.—	500.00	500.00
30	48.75	14.00	—.—	—.—	14.00
31	38.75	30.00	—.—	—.—	30.00
32	88.75	57.00	—.—	—.—	57.00
33	107.75	178.00	—.—	—.—	178.00
34	62.00	26.00	—.—	—.—	26.00
35	26.00	—.—	—.—	—.—	—.—
36	98.00	—.—	—.—	—.—	—.—
37	24.00	35.00	—.—	—.—	35.00
38	80.50	—.—	—.—	—.—	—.—
39	78.45	—.—	—.—	—.—	—.—
40	55.25	—.—	—.—	—.—	—.—
41	52.50	21.00	—.—	—.—	21.00
42	18.75	—.—	—.—	—.—	—.—
43	—.—	61.00	—.—	—.—	61.00
44	158.25	43.00	—.—	600.00	643.00
46	30.00	—.—	—.—	—.—	—.—
47	50.25	15.50	—.—	—.—	15.50
48	123.25	12.00	—.—	—.—	12.00
49	46.25	—.—	—.—	—.—	—.—
50	67.00	67.50	—.—	—.—	67.50
51	47.50	—.—	—.—	—.—	—.—
52	73.50	22.00	—.—	—.—	22.00
53	93.75	63.00	—.—	—.—	63.00
54	34.75	52.00	—.—	—.—	52.00
55	48.00	23.00	—.—	—.—	23.00
56	38.75	40.00	—.—	—.—	40.00
57	129.70	249.00	—.—	—.—	249.00
58	29.00	69.00	—.—	—.—	69.00
59	—.—	19.00	—.—	—.—	19.00
60	51.00	49.00	—.—	—.—	49.00
61	114.00	98.00	—.—	—.—	98.00
62	123.25	112.00	—.—	—.—	112.00
63	7.50	—.—	—.—	—.—	—.—
64	—.—	67.00	—.—	—.—	67.00
65	124.50	152.50	—.—	—.—	152.50
66	18.75	—.—	—.—	—.—	—.—
67	38.00	29.00	—.—	600.00	629.00
68	41.95	—.—	—.—	—.—	—.—
69	116.50	35.00	—.—	—.—	35.00
72	54.50	28.00	—.—	—.—	28.00
74	38.00	30.00	—.—	—.—	30.00
75	113.00	39.00	—.—	—.—	39.00
76	59.90	17.00	—.—	—.—	17.00
77	37.25	31.00	—.—	—.—	31.00
78	21.50	63.00	—.—	—.—	63.00
79	72.00	44.00	—.—	—.—	44.00
80	—.—	26.00	—.—	—.—	26.00
81	65.00	18.00	—.—	—.—	18.00
82	53.75	115.00	—.—	—.—	115.00
83	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—
85	40.75	14.00	—.—	—.—	14.00
86	87.00	—.—	—.—	—.—	—.—
87	158.75	115.00	—.—	—.—	115.00
88	97.75	—.—	—.—	—.—	—.—
89	69.90	79.00	—.—	—.—	79.00
90	58.00	17.00	—.—	—.—	17.00
91	57.50	17.00	—.—	—.—	17.00
92	110.75	31.00	—.—	—.—	31.00
93	22.50	—.—	—.—	500.00	500.00
94	49.25	30.00	—.—	—.—	30.00
95	94.25	103.50	—.—	—.—	103.50
96	61.00	67.50	—.—	—.—	67.50
97	106.50	83.00	—.—	—.—	83.00
98	—.—	76.00	—.—	—.—	76.00
99	10.00	—.—	—.—	—.—	—.—
100	38.50	12.00	—.—	—.—	12.00
101	42.50	47.00	—.—	—.—	47.00
102	48.25	—.—	—.—	—.—	—.—
103	41.50	101.00	—.—	—.—	101.00
104	46.25	70.00	—.—	—.—	70.00
105	26.25	—.—	—.—	—.—	—.—
106	73.75	45.00	—.—	—.—	45.00
107	93.75	—.—	—.—	—.—	—.—
108	69.25	91.00	—.—	—.—	91.00
109	26.50	10.00	—.—	—.—	10.00
110	106.25	—.—	—.—	—.—	—.—
111	58.75	23.00	—.—	—.—	23.00
112	51.75	—.—	—.—	—.—	—.—
113	20.50	—.—	—.—	—.—	—.—
114	69.05	36.00	—.—	—.—	36.00
115	35.50	—.—	—.—	—.—	—.—
116	29.00	—.—	—.—	—.—	—.—
117	36.25	31.00	—.—	—.—	31.00
118	36.25	18.00	—.—	—.—	18.00
119	51.25	46.00	—.—	—.—	46.00
120	64.00	38.00	—.—	—.—	38.00
121	46.25	—.—	—.—	—.—	—.—
122	31.25	—.—	—.—	—.—	—.—
123	35.25	—.—	—.—	—.—	—.—
124	28.00	45.00	—.—	—.—	45.00
125	57.50	61.00	—.—	—.—	61.00
126	123.60	—.—	—.—	—.—	—.—
127	29.75	23.00	—.—	—.—	23.00
128	82.00	9.00	—.—	—.—	9.00
129	69.50	—.—	—.—	—.—	—.—
130	26.25	—.—	—.—	—.—	—.—
131	43.75	40.00	—.—	—.—	40.00
132	53.50	30.00	—.—	—.—	30.00
133	37.00	—.—	—.—	—.—	—.—
134	38.75	17.00	—.—	—.—	17.00
135	—.—	31.00	—.—	—.—	31.00
136	23.75	19.00	—.—	—.—	19.00
137	101.65	45.00	—.—	—.—	45.00
138	88.35	21.00	—.—	—.—	21.00
139	63.35	31.00	—.—	—.—	31.00
140	49.00	16.00	—.—	—.—	16.00
141	48.00	52.00	—.—	—.—	52.00
142	54.20	14.00	—.—	—.—	14.00
143	61.50	89.00	—.—	—.—	89.00
144	56.00	15.00	—.—	—.—	15.00
145	32.75	10.00	—.—	—.—	10.00
146	42.62	26.00	—.—	—.—	26.00
147	62.40	—.—	—.—	100.00	100.00
148	24.25	32.00	—.—	—.—	32.00
149	18.00	18.00	—.—	—.—	18.00
150	26.00	27.00	—.—	—.—	27.00
151	54.00	8.00	—.—	—.—	8.00
153	32.75	84.00	—.—	—.—	84.00
154	—.—	19.00	—.—	—.—	19.00
155	12.75	10.00	—.—	—.—	10.00
156	29.75	—.—	—.—	—.—	—.—
157	17.50	14.00	—.—	—.—	14.00
158	21.25	—.—	—.—	—.—	—.—
159	22.00	—.—	—.—	—.—	—.—
160	19.50	10.00	—.—	—.—	10.00
161	34.00	20.00	—.—	—.—	20.00
162	6.25	—.—	—.—	—.—	—.—
163	23.75	25.00	—.—	—.—	25.00
164	42.45	—.—	—.—	—.—	—.—
165	64.00	39.00	—.—	—.—	39.00
166	21.25	33.00	—.—	—.—	33.00
167	21.25	—.—	—.—	—.—	—.—
168	25.25	61.00	—.—	—.—	61.00
169	19.00	—.—	—.—	96.50	96.50
170	34.95	52.00	—.—	—.—	52.00
171	27.00	—.—	—.—	—.—	—.—
172	34.50	—.—	—.—	—.—	—.—
173	16.25	—.—	—.—	—.—	—.—
174	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—
175	17.25	—.—	—.—	—.—	—.—
176	42.00	—.—	—.—	—.—	—.—
177	28.00	—.—	—.—	—.—	—.—
178	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—

JOHN VERDERBAR, glavni tajnik.

IVANHOE.

Roman. Spisal Walter Scott
Poslovenil J. Z.
(Nadaljevanje.)

"Moja vera je vera mojih očetov", je rekla Rebeka. "Bog naj mi odpusti, ako moja vera ni prava. Kakšna je pa vaša vera gospod vitez, katero hočete prelomiti, ko se sklicujete na njo?"

"Dobro umeješ pridigovati hčerka iz Sire," je odgovoril templar. Tvoi ozkosrčni židovski nazori vplivajo na te, da si slepa za naše visoke predpravice. Zakon bi bil za vsakega templarja večen greh. Ali za druge neumnosti dobimo pri velikem mojstru odvezo. Do teh privilegij imamo templarji pravico kot branitelji Šalamonovega svetišča."

"Ako sveto pismo in življenje svetnikov čitaš le radi tega," je odgovorila židinja, da prikrivaš svoje grehe, tedaj so tvoja hudodelstva enaka zločinom človeka, ki iz koristnih in zdravilnih zelišč nabira strup.

Templar je zardel jeze, oči so svetlikale in približal se ji je za korak.

Rebeka je pa v tem trenotku odprla okence, ki je vodilo na prizidek in dejala:

"Kakšna je neki tvoja vera, ki vstvarja take lopove? — Strahopeten vitez — Pljunem ti v obraz — Bog Abrahama me bo varoval. Stoj, kje si. Ako se mi približaš le korak, se vržem na kamenito dvorišče".

Stala je z razprostrtimi rokami proti nebu, kot da bi prosila milosti za svojo dušo, predno gre v smrt.

Templar je osupel. pričel je občudovati njeno duševno silo, da si napram nobenemu ni poznal milosti.

"Pridi doli!" je rekel, "pridi doli predrzo dekle! — Storil ti ne bom nič žalega, prisežem ti pri zemlji in nebu!"

"Vitez, ne verjamem ti!" je rekla Rebeka. "Saj si me učil, koliko naj spoštujem čednosti tvojega reda."

"Delaš mi krivico", je zaklical templar, "prisežem ti pri mojem imenu, pri tem križu na mojih prsih — pri meču ob moji strani, da ti ne bom storil nič hudega. Odstopi od svojega sklepa. Ako ne radi sebe, pa zavoljo svojega očeta! Postal bom njegov prijatelj in v tem gradu bo imel mogočnega varuha."

"Ah," je zastokala Rebeka, — "ali vam smem zaupati?"

"Naj zlomijo moj grb in ime naj bo onešaščeno za vedno", je rekel Brian, "ako ti bom dal povod tožiti o meni. Prelomil sem marsikatero zapoved in zakon — nikdar pa svoje besede."

"Zaupala ti bom", je dejala židinja stopivša s prizidka, na kar ostala je blizo okna. "Tukaj ostanem in tudi ti ostani na svojem mestu. Ako boš pa skušal skrčiti prostor le za en korak, se boš pa prepričal, da židovsko dekle rajše zaupa svojo dušo Bogu kot templarju".

Odločna srčnost, ki je bila v soglasju z njeno lepoto, je dajala nji nadzemeljsko dostojanstvo. Njen pogled se ni tresel, njena lica niso pobledela iz strahu pred strašno osodo, ki je bila tako blizo. V zavesti, da je njena osoda v njenih rokah, da gre lahko prostovoljno v smrt, je plamtelo njeno oko in so žarila njena lica.

Bois-Guilbert, ponosen in pogumen, je menil, da še ni videl večje duševne in zapovedujoče krasotice.

"Mir naj vlada med nama!" je rekel templar.

"Mir — ako hočeš, pa s tem prostorom med nama", je odgovorila ona.

"Mene se ni treba bati!"

"Se tudi ne bojim", je dejala židinja. "Hvala onemu, ki je zgradil ta stolp tako visoko, da ne ostane nikdo živ, ki skoči raz njega. Hvala izraelskemu Bogu! — Tebe se ne bojim!"

"Delaš mi krivico", je rekel templar. "Jaz nisem po naravi trdosrčen, egoističen in neusmiljen. Ženska me je učila neusmiljenosti. Poslušaj Rebeka! Ni bilo viteza, ki bi bil udan bolj svoji dami, kot je bil Brian pl. Bois-Guilbert. Bila je hči brezpomembnega barona, katerega vsa lastnina je bila na pol podrti stolp, nerodoviten vinograd in nekaj njivic nerodovitega zemljišča pri Bordeaux-u Postajala je bolj znamenita kot marsikatera dama, ki je imela grofovino za dedščino. Moje orožje, moje delo, moja kri je proslavila ime Adelaide pl. Montemare! — Ko sem se vrnil s častmi, katere sem pridobil s svojo krvjo in ranami, sem jo našel kot ženo nekega Gaskongca, katerega ime ni bilo nikdar čuti preko njegove domene. Ljubil sem jo in maščeval sem se. Ali maščevanje je zadelo zopet mene. Istega dne sem se odrekel življenju in njegovim vezem. Moja starost mora ginevati v samoti — na mojem grobu ne sme nihče žalovati. Pravo samodoločbe sem položil pred noge mojih višjih. Templar, ki je suženj v vsem, le po imenu ne, diha le po volji druzih in ne sme lastovati zemlišč in druzega imetka."

"Aha", je menila Rebeka, "kaj naj vas pa za to odškodi?"

"Rebeka, moč maščevanja in pa časti."

"Slabo odškodovanje", je rekla Rebeka, "za žrtvovanje predpravic, ki so ljudjem najdražje."

"Dekle ne govori tako", je dejal templar." Maščevanje je užitek za bogove! Ako so maščevanje pridržali zase, kot nas učijo duhovniki, potem so to zvršili, ker užitka ne privoščijo smrtnikom. Časti? — Te lahko nadkriljujejo še nebeško vživanje."

Molčal je za trenotek in potem zopet začel: "Rebeka, dekle, ki gre rajše v smrt — — — ima plemenito in veliko dušo. Moja moraš postati. — Nikar se ne vstraši. To se naj zvrši s tvojim dovoljenjem. Ti moraš dovoliti, da boš z menoj delila upanje, kakeršnega imajo le vladarji na prestolu. — Poslušaj me, prevdari predno odgovoriš. — Templar zgubi svoje socialne pravice, ali on postane člen na velikem telesu, pred katerim se tresejo prestoli — ravno tako kot deževna kaplja, ki pade v morje, postane delček vsegamogočnega oceana, ki spodjeda skale in pogreza kraljevska brodovja. Ta zveza je ponosno dvigajoč se poplav! In jaz — no jaz nisem brezpomemben član tega reda. Zdaj sem že komtur in lahko se pripravljam, da postanem nekega dne veliki mojster. Siromašni templarski vitezi se nezadovoljijo s tem, da bi kraljem postavili nogo na tilnik. To lahko zvrši vsaki bosonogi menih. Naša železna noga pa mora po stopnjicah prestola navzgor in naša železna pest jim mora izviti žezlo iz rok. Kraljestvo vašega odrešenika, katerega pričakujete zaman, ne more prinesti vašemu razkropljenemu ljudstvu tako velike moči, za kakeršno stremi moja častihlepnost. Iskal sem sorodno dušo — in našel sem jo v tebi.

"Ti vendar govoriš dekletu mojega naroda", je odgovorila Rebeka. "Pomisli —"

(Nadaljevanje.)

DOPIS.

Vandling, Pa.

Že dolgo se nisem oglasil v našem prekoristnem listu. Ali sedaj, ko se prebuja narava, sem se namenil tudi jaz prebuditi, da nekoliko sporočim iz naše naselbine.

Kar se tiče dela, se zdaj ne morem pritožiti, ker delamo vsaki dan. Zaslužimo še tudi toliko, da se lahko pošteno preživi, kdor je varčen. Seveda na luksuriozno življenje ne smemo misliti. Ker pa nas loči kratka doba do prvega aprila, ko bode potekla pogodba med rudarji in premogarskimi baroni, ne svetujem nobenemu, da bi sem prišel za delom. Danes še ne more nihče izreči, kako bodo končala pogajanja. Iz okraja, v katerem se koplje trdi premog, se redkokedaj kaj sliši, ker spimo nekakšno spanje pravičnega.

Ker čitam pazno vse dopise v "Glasilu", hočem izreči svoje mnenje o rezervnem skladu. Do sedaj se še najbolj strinjam z dopisom br. Miklavčiča, ki pravi, da bi za štiri cente zvišali asesment na mesec. Nikakor se pa ne strinjam z nakupom farme, še manj pa z znižanjem bolniške podpore, ker po mojem mnenju ni napredno, ako bi znižali bolniško podporo, bi gotovo nasprotniki porabili ugodno priliko in bi nas napadali po časnikih. Po mojem mnenju naj bi se prihodnja konvencija brigala za izobrazbo svojih članov. Povečala naj bi "Glasilo", ako bi ne bili upravni stroški preveliki. Agitaciji v listu se imamo zahvaliti, da imamo danes tako močno podporno organizacijo — S N P J. Ako je bilo mogoče z dobro in vestno agitacijo spraviti tako veliko število članov v jednoto, zakaj ne bi bilo mogoče z zdravim podukom priti do rezervnega fonda? Pribita resnica je, da izobražen in premišljen človek ni podvržen nesrečam v toliki meri kot neuk človek.

Ako bi si pa vsak član te ali one podporne organizacije zavedal, da je njemu v podporo določena le gotova vsota, preko katere ne sme iti, bi bilo pa še najboljše za vsako podporno organizacijo. Če bi se tega zavedali vsi člani in članice, bi rabili podporno organizacijo le v skrajni potrebi. Ako bi varčevali na ta način, bi hranili zase in za nobenega druzega.

Pozdrav vsem članom in članicam S N P J!

Fr. Rataic, preds. štev. 124.

Glasovi iz slov. naselbin.

Canonsburg, Pa. John Podboj je pred kratkem odpotoval v staro domovino na obisk svojih starišev. Omenjeni je blagajnik društva "Postojnska Jama", štev. 138 S N P J. V dobi njegove odsotnosti posluje njegova soproga ki je tudi članica omenjenega društva.

Štorklja je obiskala pred kratkem našo naselbino in obdarila obitelj Koklič s hčerko, obitelj Kokal pa s sinčkom.

Društvo "Postojnska Jama" prav dobro napreduje. V treh mesecih je pristopilo 26 novih članov.

Pavel Posega.

Butte, Mont. Brat John Stonič, član društva štev. 1. v Chicagi, se mudi tukaj po trgovskih poslih.

K.

Franklin, Pa. Za velikonočne praznike nas obišče dobro poznani profesor in bivši učitelj slov. pevskega društva "Bled", g. Rafael Zupanc, ki sedaj podučuje v Allegany Alean N. Y. na Bonaventure College.

Dne 31. marca se vrši skupna seja vseh franklinskih društev v lastnem domu. Seja se vrši točno ob dveh popoldne. Bratje pridite v obilnem številu.

Poročevalec.

Naznanilo.

Lowelville, O.

Društvo "Proletarec", štev. 37 je sklenilo na zadnji seji, da bo suspendiran vsak član, ki dvakrat zapored ne bo plačal mesečnega asesmenta. Društvo se je naveličalo zalagati, ker so nekateri prišli plačat, drugi so pa kar zginili, kar je društvu — oziroma vsem dobrim članom provzročilo škodo.

Kdorkoli je suspendiran, nima pravice do bolniške podpore.

Prihodnja seja se vrši dne 14. aprila ob sedmih zvečer v hiši br. predsednika. Ker imamo mnogo važnih točk na dnevnem redu, je v interesu vseh članov, da pridejo vsi na sejo.

Člani, ki so predaleč od društvenega sedeža, naj v smislu pravil pristopijo k drugemu bližnjemu društvu. Bolniki, ki so preoddaljeni od društvenega sedeža, delajo sitnosti društvu, ker jih ne morejo društveni bratje obiskavati.

Ravnajmo se po pravilih in bodimo složni. Ako bodemo to vpoštevali, bodemo tudi napredovali. Napredek bomo imeli v društvu in v jednoti.

Bratski pozdrav vsem bratom in sestram S N P J!

John Ribich, predsednik.

Mulberry, Kans.

Od društva "Jolietska Zavednost", štev. 115, Joliet, Ill, so darovali v pomoč po 25 c: J. Bratuš, A. Erjave, L. Majcen, P. Pretnar, Joe Stariha, M. Plut, Mat. Koščak, M. Likovich; po 35 c: M. Pozek, Fr. Mally, Fr. Vreček. Skupaj $3.05.

Od društva "Illinois", štev. 47 Springfield, Ill. so darovali po 25 c: Rauher Matt, F. Ferm, Frank Golob, Fr. Bregar, M. Rančigaj, Fr. Kremžar, Jos. Golob, K. Flis, L. Repovš, Dom. Hribar, Tom. Volk, P. Galle, Fr. Sapušek; po 15 c: Matt Berčinč, John Podlesnik in J. Mayerhofer 20 c.; po 10 c: Fr. Bahte, Fr. Gorše, Jack Verh, Fr. Klasinc, Jos. Ovca, A. Vresk, John Vild, K. Kaitna, S. Pekol, Jul. Stampel. Skupaj $4.75.

Od društva "Dolenec" štev. 67 Huntington, Ark. prejel $6.00. Nabrali so člani med seboj.

Pri društvu "Prijatelj", štev. 76. v Skidmore, Kans, so darovali člani $5.25.

Društvo "Edinost", štev. 12. Murray, Utah. so nabrali člani $3.70.

Društvo 'Bratje Edinosti' štev. 151. Witt, Ill. je darovalo iz društvene blagajne $5.00.

Od društva "Slavija", štev. 1. Chicago, Ill. so darovali bratje $4.30.

Pri društvu "Jutranja Zora", štev. 54. Glencoe, O. so darovali po 50c: Iv. Rebol. Fr. Junc; po 25 c: Fr. Bostjančič, Joe Žibert, Al. Jakše, Joe Anžiček, Fr. Pirc, P. Ramski, Ig. Žlemberger, Joe Kasca, Joe Orel; po 10 c: Francis Ant. Hribar, Pav. Dolene 25. Skupaj $3.65.

Pri društvu "Sparta", štev. 61 Gilbert, Minn, so darovali: Ant. Gnjezda 55 c, po 25 c: Fr. Gimpel, J. Kunstel, J. Komatar And. Vertačnik. Joe Korošec, Jože Godec, John Bergant, M. Glavič, Matevž Pongerčič, Aleks Dolhar, Ant. Brodnik, Matt. Cveren, Jože Grahek, Fr. Tomšič, Fr. Pres, J. Jerman, Jer. Markič, Fr. Peternel, M. Staniša, And. Barbe, Fr. Cuderman, Fr. Kobal, Ig. Povk, Jer. Brank, J. Stebe, Ant. Zupančič, Fr. Tony 15 c, Fr. Zalokar 10 c. Skupaj $7.30.

Iskrena hvala vsem skupaj. —

K. Drgan.

IZ UREDNIŠTVA IN UPRAVNIŠTVA.

Mc. Donald, Pa. John Moravec. Pošljite nam stari naslov, da Vas črtamo v naslovnem imeniku, da ne bodete dobivali dveh listov. Pozdrav!

De Pue, Ill. Jos. Urbanc. Ostalo smo izročili bratu gl. tajniku, ker spada v delokrog glavnega odbora. Pozdrav!

Cleveland, O. K. Vašega dopisa pred par tedni nismo dobili. Pošljite nam dopis in kuverto, v kateri ste poslali dopis. Bodite uverjeni, da bodemo poskrbeli, da se z našimi pismi ne bo v prihodnje nikdo več igral. Pozdrav!

Za Kneippovo zdravišče v Chicagi se glasi naslov: Kneipp Pastor Naturopathie Institute, 2011 Wabash Ave. Chicago, Ill.

— **Pruska justica.** Na pralnici premoga v essenskemu rudniku "Prospor" sta pobirali, kakor je stara navada, šolarici Marija in Frančiška Rzimanek zdrobljeni premog, ki je za rudnik brez vse vrednosti. Nabrali sta ga toliko, da so ga stariši za osem mark prodali. Rudniško vodstvo je vložilo ovadbo in kazenske sodišče je obsodilo šolarici na šest tednov zapora, mater na pet mesecev zapora in očeta na eno leto ječe!

Pravica v kapitalistični državi dobro vidi, kdo stoji pred njo. Za osem mark eno leto ječe, pet mesecev in šest tednov zapora! Take obsodbe morajo vzdramiti tudi najbolj brezbrižnega delavca, da spozna, da pravica ni za vse enaka.

RAZPRODAJA! RAZPRODAJA! RAZPRODAJA!

vsakovrstnih zlatnin kakor: ure, verižice, prstane itd., za polovico cene, nekatere reči še manj kakor polovico dobite samo tako dolgo dokler traja razprodaja.

Pišite po cenik, katerega po šljem zastonj in poštnine prosto

Z. Jakshe, 418 E. 70th St.
New York City, N. Y.

Kdorkoli

bo poslal znamko za en cent Cunard Steamship Co. Ltd. 21—24 State Street New York; ali Cor. Dearborn & Randolf Sts., Chicago, Ill.; ali Metropolitan Bldg., Minneapolis, Minn., bo dobil knjižico z dragocenimi informacijami ze potnike, kador tudi s slikami pokrajin na Kranjskem, Štajerskem, Koroškem in Avstriji vobče.

BRATOM SLOVENCOM IN HRVATOM

naznanjam, da imam na prodej veliko zalogo svojega **domačega vina**, ki nadkriljuje v naravni **čistoti in okusu** vsa druga vina. Naročila pod 27 ali 28 galonov se ne sprejmejo.

Belo vino s posodo stane 45c galon.

Rdeče vino s posodo stane 35c galon.

Vozne troške plaća naročnik.

Z vsakim naročilom je treba poslati polovico vsote. Ostala vsota sa plača po sprejemu vina.

Za **obilo** naročbo se priporoča

posestnik vinogradov
FRANK STEFANICH,
R. R. F., Box 124,
FRESNO, California.

Vse konzularne in notarske zadeve (civilne in vojaške) prevzema v hitro in uspešno izvršitev.

Ivan Kaker,
220½ Grove St.
MILWAUKEE, WIS.

DR. ADOLF MACH
ZOBOZDRAVNIK
Uradne ure: 9 do 12 dop. 1 do 6 pop. 7.30 do 9 zvečer. Ob nedeljah po dogovoru.
2601 S. Lawndale Av. vogal 26th St.
CHICAGO, ILLINOIS.

POZOR! POZOR!
SLOVENCI V BARBERTONU, O.
BRAT DRUSTVA
"TRIGLAV"
priporočam vsem Slovencem svojo novourejeno **BRIVNICO.** Delo izvrstno Postrežba točna. Dva pomočnika vedno razpolago.
Anton Merda, 110 N. 2nd Str.
BARBERTON, O.

J. S. JABLONSKI
Slovenski fotograf
izdeluje vsa v fotografično stroko spadajoča dela dobro in poceni
6122 St. Clair Avenue.
CLEVELAND OHIO

Josip Beres
priporoča svojim rojakom svojo moderno vrejeno
GOSTILNO
Toči sveže Akron pivo. Izvrstne smotke in razni likerji vedno na razpolago.
427 North 2nd St.
BARBERTON, O.

AVSTRO-AMERIKANSKA ČRTA.
Najpripravnejša in najcenejša parobrodna črta za Slovence in Hrvate.
Regularna vožnja med New-Yorkom, Trstom in Reko.
Brzi poštni in novi parobrodi na dva vijaka:
Martha Washington, Laura, Alice, Argentina in Oceania.
Dne 20. aprila t. l. odpluje brzoparnik **Kaiser Franz Joseph I.** prvič iz New Yorka v Trst.
Druge nove parnike, ki bodo vozili 19 milj na uro, gradijo.—Parniki odplujejo iz New Yorka ob sredih ob 1 popoldan in iz Trsta ob sobotih ob 2 popoldan proti New Yorku.—Vsi parniki imajo brezžični brzojav, električno razsvetjavo in so moderno urejeni.—Hrana je domača.—Mornarji in zdravnik govorijo slovensko in hrvatsko.
Za nadalne informacije, cene in vozne listke obrnite se na naše zastopnike ali pa na:
Phelps Bros. & Co.
Gen'l Agt's, 2 WASHINGTON ST., NEW YORK.

Štiri in osemdeset
tisoč ljudi ima vloge o tej banki. Nekateri živijo v drugih državah, zopet drugi v stari domovini. Pošiljajo nam s pošto svoje prihranke, ker je ena največjih in najvarnejših bank v Ameriki. Z enim dolarjem lahko začnete vlagati in vloga vam bo nosila štiri od sto obresti.
The Cleveland Trust Company
SAVINGS BANK
5 MIL. DOLARJEV
St. Clair office, St. Clair St. cor. E. 40th, CLEVELAND
Za pet dolarjev na leto lahko najamete hranilni predal (box) iz Armorjevega jekla, v katerem so vaši privatni papirji, vrednosti varni pred ognjem, tatovi, vlomilci in drhalskimi napadi. Vabimo Vas, da si ogledate hranilne predale med uradnimi urami.

VSA TISKARSKA DELA
izvršuje točno v vseh jezikih
Jugoslovanska zadružna Tiskarna
naslov: CO-OPERATIVE PRINTERY
1830 So Centre ave. Chicago, Ill.
Tiskovine za društva, pismen papir, kuverte, vstopnice, programi, pozivi, letaki, potrdila, pravila, članske knjižice, vizitnice itd., se izvršujejo hitro in solidno.
Pri vnanjih naročilih naj se vedno navede kakovost tiskovin, da vemo poročati ceno. Uprašajte vedno preje za cene predno naročate drugje. Naše cene so zmerne.

NAJLEPŠE, najcenejše in najbolj trpežne tiskovine dobijo slavna društva vseh Jednot v unijski slovenski tiskarni. Izdelujemo pisemski papir, kuverte pravila, zdravniške liste, vstopnice in vse druge tiskovine.
SLOVENCI, PODPIRAJTE SLOVENCA!
CLEVELANDSKA AMERIKA
6119 St. Clair Ave., Cleveland, O.

EMIL BACHMAN, 1719 So. Center Ave., Chicago, Ill.
Največja slovanska tvornica za **ZASTAVE, REGALIJE, ZNAKE, KAPE, PEČATE** itd. v Ameriki.
Izdeluje zlate znake za vsa slovenska, hrvatska, češka, slovaška in srbska društva v Ameriki.
Pišite po naš veliki cenik ki je tiskan v vseh slovanskih jezikih in kateremu so priložena zahvalna pisma od poznanih društev.
Lastnik je rodom Čeh, piše slovenski in hrvatski in je član S. N. P. J., odkar se je ustanovila.
EMIL BACHMAN
BADGES, FLAGS, BANNERS & CAPS

NAJVEČJA SLOVANSKA TISKARNA V AMERIKI JE
Narodna Tiskarna
2146-50 Blue Island Ave., Chicago, Ill
Mi tiskamo v Slovenskem, Hrvaškem, Slovaškem, Češkem, Poljskem, kakor tudi v Angleškem in Nemškem jeziku. Naša posebnost so tiskovine za društva in trgovce. "GLASILO" in "PROLETAREC" se tiskata v naši tiskarni :: :: ::

Piruhe
pošiljajo naši rojaki radi svojim sorodnikom, prijateljem ali znancem v staro domovino in to seveda najraje v gotovem denarju, kar pa najhitreje, najvestneje in najceneje
preskrbi
Frank Sakser
82 Cortlandt St., New York, N. Y.
Podružnica:
6104 St. Clair Ave., N.E., Cleveland, O.
Čemu bi drugam segali, ako Vam vaš rojak najboljše postreže?
Sedaj pošiljamo
100 kron avstrijske veljave za $20.50.
s poštnino vred.

The Lake Shore Banking and Trust Co.
USTANOVLJENA 1890
Assests: nad $3,600.000.00
Hranenje in splošni bančni posli. Posojila na zemljišča in drugo.
55. cesta in St. Clair Ave. Huron Road in Prospect Ave.
Superior Ave. in Addison Road.
Pri nas vlaga država Ohio in mesto Cleveland. Plačemo 4 od sto.
Pošiljamo denar v staro domovino hitro in zanesljivo. Ter prodajamo parobrodne listke. Smo zastopniki od vseh glavnih prekmorskih črt.
Želimo Vasega znanstva.
Jno. M. Gundry, preds. Harley B. Gibbs, podpreds. H. W. King, podpreds.
J. Horace Jones, blagajnik. Walter S. Bowler, tajnik in blag.
L. C. Kollie in George F. Schulze, pomozna cashier

EDINA SLOVENSKA TVRDKA.
Zastave, regalije, znake kape, pečate, in vse potrebščine za društva in jednote.
DELO PRVE VRSTE. CENE NIZKE.
Slovenske cenike pošiljamo zastonj.
F. Kerže Co. 2616 S. Lawndale Ave. Chicago, Illinoi